

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság

1.Bf.125/2025/34.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten a 2026. év április hó 16. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta és a 2026. év április hó 21. napján megtartott nyilvános ülésen kihirdette a következő

í t é l e t e t :

A költségvetési csalás büntette és más bűncselekmények miatt Terhelt1 és társai ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 511.B.512/2020/371. számú ítéletét Terhelt1 I. r., Terhelt2 II. r., Terhelt3 III. r., Terhelt5 V. r., Terhelt7 VII. r., Terhelt8 VIII. r. és Terhelt9 IX. r. vádlott tekintetében megváltoztatja.

Terhelt8 VIII. r. vádlott szabadságvesztés büntetésének tartamát 2 (kettő) évre, a közügyektől eltiltás mellékbüntetést 3 (három) évre enyhíti.

Terhelt2 II. r. és Terhelt9 IX. r. vádlott pénzbüntetésre ítéletét mellőzi.

Terhelt1 I. r., Terhelt2 II. r., Terhelt3 III. r. és Terhelt7 VII. r. vádlott tekintetében a könyvelői foglalkozás gyakorlásától eltiltást mellőzi.

Terhelt1 I. r., Terhelt2 II. r., Terhelt3 III. r. Terhelt5 V. r., Terhelt7 VII. r. és Terhelt9 IX. r. vádlott vonatkozásában az előzetes mentesítést mellőzi.

Terhelt8 VIII. r. vádlott tartózkodási helye: cím95

Terhelt9 IX. r. vádlott személyi igazolványának száma szig.szám1.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét Terhelt1 I. r., Terhelt2 II. r., Terhelt3 III. r., Terhelt4 IV. r., Terhelt5 V. r., Terhelt7 VII. r., Terhelt8 VIII. r. és Terhelt9 IX. r. vádlottal szemben helybenhagyja.

A másodfokú eljárás során felmerült összesen 170.106 (százhetvenezer-százhat) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

[1] A Fővárosi Törvényszék a 2025. január 8. napján kihirdetett 511.B.512/2020/371. számú ítéletével:

[2] Terhelt1 I. r. vádlottat bűnösnek mondta ki költségvetési csalás bűntettében [Btk. 396.§ (1) bekezdés a) pont és (5) bekezdés b) pont] és folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségében [Btk. 345.§]. Ezért halmazati büntetésül 2 év börtön fokozatú - végrehajtásában 3 év próbaidőre felfüggesztett - szabadságvesztés büntetésre, 200 napi tétel, egy napi tétel összege 2.000,- forint, összesen 400.000,- forint pénzbüntetésre és 3 év gazdálkodó szervezet általános vezetését ellátó szerv tagja, illetve igazgatója vagy gazdasági társaság vezető tisztségviselője, illetve felügyelőbizottságának tagja foglalkozástól és könyvelői tevékenység gyakorlásától eltiltásra ítélte.

[3] Terhelt2 II. r. vádlottat bűnösnek mondta ki költségvetési csalás bűntettében, mint bűnsegéd [Btk. 396.§ (1) bekezdés a) pont és (4) bekezdés b) pont] és folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségében, mint bűnsegéd [Btk. 345.§]. Ezért halmazati büntetésül 1 év börtön fokozatú - végrehajtásában 2 év próbaidőre felfüggesztett - szabadságvesztés büntetésre, 200 napi tétel, egy napi tétel összege 1.500,- forint, összesen 300.000,- forint pénzbüntetésre és 2 év gazdálkodó szervezet általános vezetését ellátó szerv tagja, illetve igazgatója vagy gazdasági társaság vezető tisztségviselője, illetve felügyelőbizottságának tagja foglalkozástól és könyvelői tevékenység gyakorlásától eltiltásra ítélte.

[4] Terhelt3 III. r. vádlottat bűnösnek mondta ki költségvetési csalás bűntettében [Btk. 396.§ (1) bekezdés a) pont és (4) bekezdés b) pont] és folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségében [Btk. 345.§]. Ezért halmazati büntetésül 1 év börtön fokozatú – végrehajtásában 1 év próbaidőre felfüggesztett - szabadságvesztés büntetésre, 100 napi tétel, egy napi tétel összege 1.500,- forint, összesen 150.000,- forint pénzbüntetésre és 2 év gazdálkodó szervezet általános vezetését ellátó szerv tagja, illetve igazgatója vagy gazdasági társaság vezető tisztségviselője, illetve felügyelőbizottságának tagja foglalkozástól és könyvelői tevékenység gyakorlásától eltiltásra ítélte.

[5] Terhelt4 IV. r. vádlottat bűnösnek mondta ki bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás bűntettében [Btk. 396.§ (1) bekezdés a) pont és (4) bekezdés b) pont] és folytatólagosan bűnsegédként elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségében [Btk. 345.§]. Ezért halmazati büntetésül 200 napi tétel pénzbüntetésre ítélte. Az egy napi tétel

összegét 1.300,- forintban állapította meg, és rendelkezett az így kiszabott összesen 260.000,- forint pénzbüntetés meg nem fizetése esetén annak szabadságvesztésre való átváltoztatásáról.

[6] Terhelt5 V. r. vádlottat bűnösnek mondta ki bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntetében [Btk. 396.§ (1) bekezdés a) pont és (5) bekezdés b) pont], 2 rb. bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntetében [Btk. 396.§ (1) bekezdés a) pont és (4) bekezdés b) pont], 3 rb. folytatólagosan bűnsegédként elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségében [Btk. 345.§] és 2 rb. felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntetében [Btk. 342.§ (1) bekezdés c) pont]. Ezért halmazati büntetésül 2 év börtön fokozatú – végrehajtásában 2 év próbaidőre felfüggesztett - szabadságvesztés büntetésre és 200 napi tétel, egy napi tétel összege 1.500,- forint, összesen 300.000,- forint pénzbüntetésre ítélte.

[7] Terhelt7 VII. r. vádlottat bűnösnek mondta ki bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntetében [Btk. 396.§ (1) bekezdés a) pont és (5) bekezdés b) pont], 2 rb. bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntetében [Btk. 396.§ (1) bekezdés a) pont és (4) bekezdés b) pont], 3 rb. folytatólagosan bűnsegédként elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségében [Btk. 345.§] és 3 rb., egy esetben felbujtóként elkövetett, közokirat-hamisítás büntetében [Btk. 342.§ (1) bekezdés c) pont]. Ezért halmazati büntetésül 2 év börtön fokozatú - végrehajtásában 3 év próbaidőre felfüggesztett - szabadságvesztés büntetésre, 200 napi tétel, egy napi tétel összege 1.500,- forint, összesen 300.000,- forint pénzbüntetésre és 3 év gazdálkodó szervezet általános vezetését ellátó szerv tagja, illetve igazgatója vagy gazdasági társaság vezető tisztségviselője, illetve felügyelőbizottságának tagja foglalkozástól és könyvelői tevékenység gyakorlásától eltiltásra ítélte.

[8] Terhelt8 VIII. r. vádlottat bűnösnek mondta ki bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntetében [Btk. 396.§ (1) bekezdés a) pont és (5) bekezdés b) pont], 2 rb. bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntetében [Btk. 396.§ (1) bekezdés a) pont és (4) bekezdés b) pont], 3 rb. folytatólagosan bűnsegédként elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségében [Btk. 345.§] és felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntetében [Btk. 342.§ (1) bekezdés c) pont]. Ezért halmazati büntetésül 3 év börtön végrehajtási fokozatú szabadságvesztés büntetésre, 300 napi tétel pénzbüntetésre és 5 év közügyektől eltiltásra ítélte. Rendelkezett arról, hogy a VIII. r. vádlott legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. A pénzbüntetés egy napi tételének összegét 1.500,- forintban állapította meg, és rendelkezett az így kiszabott összesen 450.000,- forint pénzbüntetés meg nem fizetése esetén annak szabadságvesztésre való átváltoztatásáról. Egyben elrendelte a Békéscsabai Járásbíróság 2016. április 26. napján jogerős 1 év 10 hónap – végrehajtásában 5 év próbaidőre felfüggesztett – börtönbüntetés végrehajtását.

[9] Terhelt9 IX. r. vádlottat bűnösnek mondta ki bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntetében [Btk. 396.§ (1) bekezdés a) pont és (5) bekezdés b) pont], 2 rb. bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntetében [Btk. 396.§ (1) bekezdés a) pont és (4) bekezdés b) pont] és 3 rb. folytatólagosan bűnsegédként elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségében [Btk. 345.§]. Ezért halmazati büntetésül 1 év börtön fokozatú - végrehajtásában 2 év próbaidőre felfüggesztett - szabadságvesztés büntetésre és 200 napi tétel, egy napi tétel összege 1.500,- forint, összesen 300.000,- forint pénzbüntetésre ítélte.

[10] Az I. r., II. r., III. r., V. r., VII. r. és IX. r. vádlott esetében rendelkezett arról, hogy a szabadságvesztés végrehajtása esetén legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsáthatók feltételes szabadságra, illetve a pénzbüntetés meg nem fizetése esetén annak szabadságvesztésre való átváltoztatásáról, valamint e vádlottakat előzetes mentesítésben részesítette.

[11] Az elsőfokú bíróság az cég1-vel szemben 160.310.442,- forint erejéig vagyonekhozást és 500.000,- forint pénzbírságot, a cég2-vel szemben 24.555.955,- forint erejéig vagyonekhozást és 500.000,- forint pénzbírságot, a cég3-vel szemben 29.092.325,- forint erejéig vagyonekhozást és 500.000,- forint pénzbírságot, a cég4-vel szemben 4.073.971,- forint összegű számlapénzre vagyonekhozást rendelt el. Rendelkezett a bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről.

[12] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyész három munkanap fenntartását követően a vádlottak terhére, a büntetésük súlyosítása miatt, az I. r. vádlott védője felmentésért, a II. r. vádlott védője elsődlegesen felmentésért, másodlagosan enyhítésért, a III. és IV. r. vádlott és védőjük, illetve az V. r. vádlott és védője felmentésért, a VIII. r. vádlott enyhítésért, védője enyhítésért és teljes körűen, a tényállás helytelen megállapítása és helytelen jogi következtetés miatt, a IX. r. vádlott és védője enyhítésért, valamint a cég3. jogi képviselője a jogi személlyel szemben alkalmazott intézkedés mellőzéséért jelentett be fellebbezést. A VII. r. vádlott és védője az ítéletet tudomásul vették.

[13] Az elsőfokon eljáró Fővárosi Főügyészség Bf.2542/2017/371. számon fellebbezését írásban is indokolta. Ebben valamennyi vádlottal szemben végrehajtandó szabadságvesztés és közügyektől eltiltás kiszabását, az I. r., II. r., III. r. és VII. r. vádlott esetében hosszabb tartamú foglalkozástól eltiltás, Terhelt8 VIII. r. vádlott esetében a végrehajtandó szabadságvesztés és közügyektől eltiltás tartamának felemelését indítványozta. Meglátása szerint az egyes vádlottak egymáshoz viszonyított büntetései között nincs meg a belső arányosság, és nem arányos az általuk elkövetett bűncselekmények számával és azok tárgyi súlyával, az elkövetők bűnösségének fokával és a társadalomra veszélyességével, valamint a büntetéskiszabási körülményekkel.

[14] Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg az egyes vádlottak esetében a kiszabható büntetés középértékét, de az enyhítő és súlyosító körülményeket nem súlyuknak megfelelően vette figyelembe. Helytállóan értékelte nyomatékos enyhítő körülményként a vádlottaknak fel nem róható, a bűncselekmények elkövetése óta eltelt kilenc éves időmúlást. A II. r., III. r., IV. r. és IX. r. vádlott esetében betegségeik mellett idős koruk szintén enyhítő körülményként értékelhető. Megalapozottan értékelte enyhítő körülményként az V. r., VII. r. és IX. r. vádlott büntetlen előéletét, az I. r. vádlott kivételével a többi vádlott tekintetében a bűnsegédi magatartást, a VIII. r. vádlott vonatkozásában a beteg édesanyjáról való gondoskodást. Helyesen értékelte súlyosító körülményként a költségvetést károsító bűncselekmények elszaporodottságát, az V. r., VII. r., VIII. r. és IX. r. vádlott esetében a kettőnél több halmazatot, az I. r. és VIII. r. vádlott esetében büntetett előéletüket, valamint a VIII. r. vádlott tekintetében a felfüggesztett szabadságvesztés hatálya alatti elkövetést. Az elsőfokú bíróság azonban nem vette figyelembe a haszonhúzó társaságokkal való kapcsolat időtartamát és az ezen időszak alatt okozott vagyoni hátrány nagyságát.

[15] Az ügyészség álláspontja szerint az V. r., VII. r. és IX. r. vádlott esetében indokolatlan volt a szabadságvesztés próbaidőre történő felfüggesztése, mivel a kereskedelmi ügyletekből ők gazdagodtak azáltal, hogy az első magyarországi eladást követően nem fizették be az áfát, és ők szervezték meg, hogy mindig legyen egy olyan „tisza” cég, amivel a kereskedelmi tevékenységet folytatni lehetett. Az V. r., VII. r., VIII. r. és IX. r. vádlott felelősségét a törvényszék a költségvetési csalás büntette és a hamis magánokirat felhasználásának vétsége mellett közokirat-hamisításban is megállapította, mely azonban a kiszabott büntetésekben

nem került kifejezésre. Ezért a szabadságvesztés az egyedüli büntetési nem, mely megfelel a büntetéskiszabási elveknek.

[16] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.263/2025/4. számú átiratában az ügyészi fellebbezést fenntartotta, a védelmi fellebbezéseket nem tartotta alaposnak.

[17] Kifejtette, hogy a bejelentett fellebbezések tartalmára figyelemmel a másodfokú felülbírálat a Be. 590.§ (1), (2) és (10) bekezdése alapján teljes.

[18] Álláspontja szerint a törvényszék az eljárást a perrendi szabályokat betartva folytatta le. Az előkészítő ülést követően áttért a tárgyalásra, és speciális összetételű három bíróból álló tanácsban járt el 2024. március 1. napjáig, majd a 2024. március 22. napján tartott határnaptól kezdve – a jogszabályváltozásra tekintettel – az eljárást egyesbíróként folytatta. A 2024. január 10. napján tartott tárgyaláson megismételte a tárgyalást az előző tárgyalási jegyzőkönyvek ismertetésével, és e határnapon került csatolásra a II. r. vádlottnak a tárgyalási jelenlét jogáról lemondó nyilatkozata és a védőjének a kézbesítési megbízotti feladatokra szóló meghatalmazása, mely alapján a II. r. vádlott távollétében folytatta a tárgyalást az elsőfokú bíróság.

[19] A törvényszék a bizonyítási eljárás során nem követett el abszolút vagy olyan relatív eljárási szabálysértést, amely az ügy érdemére kihatással lett volna. A törvényszék a leplezett eszközök törvényességét vizsgálta, ennek eredményeként jutott arra, hogy törvényesen felhasználható bizonyítékot képeznek a telefon-lehallgatási anyagok. A végkövetkeztetés helytálló, azonban a titkos információgyűjtés helyett a titkos adatszerzés törvényességét kellett volna vizsgálni. Részletesen bemutatta, hogy a vádlottakkal szemben mikor került sor a telefon-lehallgatások bírói engedélyezésére, így e relatív szabálysértés az elsőfokú ítélet indokolásának helyesbítésével orvosolható akként, hogy a titkos adatszerzés szabályai teljesültek.

[20] A vádhatóság úgy vélte, hogy az elsőfokú bíróság az ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, megvizsgált minden bizonyítékot. Az ítélet történeti tényállása mentes a megalapozatlansági okoktól, ezáltal a felülbírálat számára irányadó. A törvényszék a releváns történéseket a megvizsgált bizonyítékok alapján irathűen rögzítette, mérlegelése során a megállapított tényekből okszerűen következtetett a vádlottak bűnösségére. Az egyes bizonyítékok tartalmát egymással maradéktalanul összevetve vizsgálta, és az indokolási kötelezettségének is eleget tett. A felmentésre irányuló védelmi fellebbezések megalapozott és kellően megindokolt történeti tényállás mellett a másodfokú eljárásban eredményre nem vezethetnek, mert a felülmérlegelési tilalomba ütközik a bizonyítékok mikénti mérlegelésén keresztül a megállapított tényállás támadása.

[21] Kiemelte, hogy a jogi minősítés azzal a kiegészítéssel törvényes, hogy a fiktív számlát kibocsátó gazdasági társaságok ügyvezetői bűnsegédi, a számlákat befogadó, így a termékbeszerzések után ÁFA-levonási joggal élő cégek ügyvezetői tettesi elkövetői minőségben felelnek. A számlabefogadók nem lesznek közvetett tettesek azáltal, hogy az adóbevallást a könyvelő nyújtotta be, mert az ügyvezető a céggel kapcsolatos kötelezettségekért tettesként felel. Az általa ténylegesen irányított cég ugyan számlabefogadó, a II. r. vádlott mégis bűnsegéd, mert nem ő volt a társaság papírforma szerinti ügyvezetője, ugyanez vonatkozik a IV. r. vádlottra is. Hivatkozott továbbá arra, hogy az ítélet indokolásában kimaradt valamennyi bűncselekmény felsorolása, amelyben a IX. r. vádlott bűnösségét a rendelkező rész szerint a bíróság megállapította.

[22] A fellebbviteli főügyészség úgy ítélte meg, hogy a vádlottak büntetése eltúlzottan enyhe. A VI.r. vádlottal szemben kiszabott jogerős büntetéshez arányosítva a neki hosszabb

ideig segítséget nyújtó V-IX. r. vádlottakkal és a valótlan tartalmú számlákat befogadó és felhasználó I-IV. r. vádlottakkal szemben ugyancsak végrehajtandó szabadságvesztés és ahhoz igazodó tartamú közügyektől eltiltás kiszabásával érhető el a büntetés célja az elsőfokú ügyészi fellebbezés írásbeli indokolásában kifejtett indokokra tekintettel. A VIII. r. vádlottal szemben a halmazati büntetés alsó határát el nem érő, enyhítő szakasz alkalmazásával kiszabott szabadságvesztés büntetés a jelentősebb számú súlyosító körülményre is figyelemmel teljesen súlytalan. A jogi személlyel szemben a pénzbírság kiszabásának feltételei fennálltak, annak összecszerúsége az elkövetéskor hatályos törvényi minimum, az enyhítésre nincs lehetőség, a mellőzése pedig nem indokolt.

[23] Mindezek alapján indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla a törvényszék ítéletét a Be. 606.§ (1) bekezdése alapján akként változtassa meg, hogy az I-V. r. és VII-IX. r. vádlott büntetéseit súlyosítsa, egyebekben az elsőfokú ítéletet a Be. 605.§ (1) bekezdése alapján hagyja helyben.

[24] Az I. r. vádlott védője fellebbezését írásban azzal indokolta, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás részben ellentétes a bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalmával, és az elsőfokú bíróság a megállapított tényekből további tényekre helytelenül következtetett. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság nem tett eleget indokolási kötelezettségének, nem törekedett a valósághű tényállás megállapítására, a bizonyítékértékelése nem volt teljeskörű, és ennek során az in dubio pro reo elve is sérült. A védő szerint iratellenes az elsőfokú ítélet azon megállapítása, hogy az cég1 és cég11. között 2018. márciusában szakadt meg a kapcsolat, mivel a nyomozó hatóság 2017. október 30. napján közölte az alapos gyanút a vádlottal, melyet követően ő minden kapcsolatot megszakított a korábbi beszállítókkal. A védő álláspontja szerint a bíróságnak értékelnie kellett volna azon bizonyítékokat, amik azt támasztják alá, hogy a cég11., illetve a cég4. további vevőikhez képest az I. r. vádlott és az cég1 semmiben sem különbözött a cselekvőségét illetően, így a vádlott tudattartalmának vizsgálata során a további vevők tanúvallomásait megfelelően figyelembe kellett volna venni. A tanúk egybehangzóan állították, hogy ezek a cégek 1-2 forintos árelőnyt nyújtottak csupán, és nem jelentett problémát, hogy az áru lepakolása előtt át kellett utalni a megrendelés összegét, illetve, hogy az áru külföldi kamionokon érkezett, mely körülményeknek az elsőfokú bíróság tévesen nem tulajdonított jelentőséget. Önmagában abból, hogy az árut külföldi rendszámú teherautók szállítják magyarországi köztes lerakóhely érintése nélkül, nem kell adóelkerülő magatartásra következtetni, mivel ez a költségcsökkentő módszer sem számviteli, sem adójogi szempontból nem jogszabálysértő, ebből a vádlott pozitív tudattartalmára következtetés nem vonható. A védő szerint, amennyiben a bizonyítási indítványának helyt adva beszerzésre kerülnek az adóhatósági ellenőrzés iratai, úgy a törvényszék nem jutott volna ezen téves következtetésre. Az elsőfokú ítélet ténymegállapításával ellentétben sem az I. r. vádlott, sem az cég1 nem állt kapcsolatban az cég6-vel, a cégek között semmilyen gazdasági esemény nem történt, így az erre történő hivatkozás nem foghat helyt. Az elsőfokú bíróság álláspontjával szemben a cég ügyleteinek minél pontosabb dokumentálása inkább a NAV gyakorlatába illeszkedő kellő körültekintés követelményének történő megfelelés, mint a bűnös szándék leplezésére történő törekvés. A védő kifejtette, hogy jelen ügyben egyértelműen az állapítható meg, hogy a felek közötti gazdasági események megvalósultak, az I. r. vádlott által irányított gazdasági társaság a szállítóktól az árut átvette, saját raktárába betárolta. Az sem kétséges, hogy a gazdasági események a számlákon feltüntetett felek között valósultak meg. A vádhatóságnak tehát azt kellett volna kétséget kizáróan bizonyítani, hogy valójában ő állt kapcsolatban a bukócég részére értékesítő külföldi adóalannyal, lényegében tehát az ügylet a

külföldi eladó és a jogtalan adóelőnyre törekvő haszonhúzó között jött létre. A hazai adóhatósági gyakorlat a feltárt szabálytalanságokból közvetlenül következtet a szabálytalansággal formálisan közvetlen kapcsolatban nem álló számlabefogadó felelősségére, így a szállítói oldalról gyűjtik a gyanúra okot adó körülményeket. Erre figyelemmel a védő kérte annak megállapítását, hogy az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok ellenére a bizonyítás eredményét nem abból az irányból értékelte, ami a vádlotti védekezést alátámasztó és a helyes dogmatikának megfeleltethető. Mindezek alapján a tényállás helyesbítésével kérte az ítélet megalapozatlanságának kiküszöbölését. Eljárási hibaként rótta fel, hogy az elsőfokú bíróság a védő által az előkészítő ülésen előterjesztett bizonyítási indítványt mellőzte, és ennek indokát az ítélet sem tartalmazza.

[25] Mindezek alapján az adóhatósági iratok beszerzését és a bizonyítás anyagává tételét kérte azzal, hogy a másodfokú bíróság ennek alapján állapítsa meg a tényállást az I. r. vádlott vonatkozásában.

[26] A II. r. vádlott védője a felmentés, illetve enyhítés iránt bejelentett fellebbezését annak írásbeli indokolásában fenntartotta. A fellebbezését az ítélet rendelkező része és indokolása ellen is bejelentette, tekintettel arra, hogy álláspontja szerint az elsőfokú bíróság jogszabályt helytelenül alkalmazott, mivel a vádlott nem követett el bűncselekményt, illetve nem bizonyítható annak elkövetése. Hivatkozott a perbeszédében elmondottakra, amit azzal egészített ki, hogy a zöldség- és gyümölcskereskedelem során valós gazdasági események történtek, a számlák nem voltak fiktívek. A fiktív számlázás körében egyáltalán nem vizsgálták az adózó tudattartalmát sem. A szándékosság, mint a költségvetési csalás egyik tényállási eleme, vonatkozásában nem került minden kétséget kizáróan bizonyításra a II. r. vádlott szándékos magatartása, tudattartalmának feltárása elmaradt. Kiemelte, hogy az ÁFA összege nem egyenlő a vagyoni hátrány mértékével, ezért szükséges a tényállás igazolásához minden esetben igazságügyi szakértő kirendelése. Jelen ügyben nem volt igazságügyi szakértői vélemény, ezért a vagyoni hátrány összege valótlan, ez alapján a II. r. vádlott büntetőjogi felelősségének mértéke, minősítése meghatározhatatlan. Meglátása szerint a költségvetési csaláshoz hasonlóan a hamis magánokirat felhasználásának vétsége sem állapítható meg, mert az elsőfokú bíróság nem bizonyította, hogy a cég2. fiktív számlákat állított be a bevallásokba.

[27] A kiszabott pénzbüntetéssel kapcsolatban előadta, hogy a II. r. vádlott egészségügyi állapota megromlott, napi 14 órát oxigénpalackra kötve kényszerül tölteni, így a 100.000,- forint összegű nyugdíja mellett más jövedelemforrással nem rendelkezik, ingatlan vagyona pedig nincs. A kiszabott pénzbüntetés megfizetése a havi nyugdíját gyakorlatilag majdnem felére csökkentené és ellehetetlenítené a megélhetését, ezért a büntetés elviselése aránytalanul nagy teherrel járna számára. Ezért kérte, hogy a másodfokú bíróság mérsékelje a pénzbüntetés napi tételének összegét és/vagy a kiszabott pénzbüntetés teljes összegét. A védő meglátása szerint súlyosító körülményként nem lehet törvényesen figyelembe venni az elszaporodottságot annak bizonyítása nélkül, hogy a költségvetési csalás elkövetési mutatója az országos átlagnál magasabb, ez ugyanis nem köztudomású tény, és az ügyészség az eljárás során nem mutatott be erre vonatkozó statisztikai adatokat.

[28] Terhelt3 III. r. és Terhelt4 IV. r. vádlott védője fellebbezése írásbeli indokolásában hivatkozott arra, hogy a cég3. számlájának zár alá vételével a cég működését ellehetetlenítették. A társaság előbb, mint egyéb érdekelt, aztán mint vagyoni érdekelt vett részt az eljárásban, melynek során indítványokat és észrevételeket terjesztett elő, melyeket a

nyomozó hatóság figyelmen kívül hagyott. A becsatolt adóigazgatási iratok okirati bizonyítékként értékelhetők lettek volna, és a védő álláspontja szerint tanú⁴² kihallgatásának mellőzése nem lett volna nélkülözhető a tényállás alapos tisztázása érdekében. Kifogásolta, hogy a nyomozó hatóság nem vizsgálta a vádlottak érdemi védekezését, pedig ők egybehangzóan állították, hogy az akkori lehetőségeiknek megfelelően ellenőrizték a céget, az ügyvezetőt, így kötötték meg a szerződést, a rövid üzleti kapcsolatnak pedig Terhelt¹⁰ eltűnése vetett véget. A védő kiemelte, hogy Terhelt³ ellen annyi bizonyíték volt, miszerint Terhelt⁹ egy vallomásában azt állította, hogy neki tudnia kellett erről, mert ő volt a cég³. ügyvezetője. Terhelt⁶ és Terhelt¹⁰ voltak azok, akik beismerő vallomása kihathatott Terhelt³ és Terhelt⁴ bűnösségére, ezek a beismerések azonban az eljárás összes tényével, körülményével együtt értékelhetők. Terhelt⁶ viszont tanúként akkor sem tett semmilyen terhelő vallomást e két vádlott vonatkozásában. A személyi bizonyítékok körében egyetlen olyan kétséget kizáró bizonyíték sem lelhető fel, amire a vádlottak bűnösségét alapozni lehetne, a kihallgatott tanúk pedig nem is ismerték a III. r. és IV.r. vádlottat, az ügyleteket nem hozták konkrét összefüggésbe személyükkel. Kiemelte, hogy nem elegendő a lehallgatási anyagra való hivatkozás, a bíróságnak azt kellett volna bizonyítani, hogy a vádlottaknak legalább az eshetőleges szándéka kiterjedt az államháztartás megkárosítására. A lehallgatási anyagokban csak utalásszerűen beszélnek a cég³-ről, és szerepel benne egy bizonyos Terhelt⁴, mely azonban nem elegendő a bűnösség megállapításához. A beszélgetések zömében ugyanis nem „Terhelt⁴ beszél”, hanem róla, vagy a cég³-ről beszélnek, az pedig fel sem merült, hogy Terhelt³nak bármilyen köze lenne ezekhez a szállításokhoz. A védő hivatkozott az ítéltábla határozatára, amely szerint, ha a lehallgatási anyagból készített kivonatok hitelessége iránt kétely merül fel, a teljes hanganyag lejátszása a tárgyaláson nem mellőzhető. Idézte továbbá a Kúria határozatát, mely szerint a titkos információgyűjtés keretében végzett telefon-lehallgatás közvetett bizonyíték, amely csak más bizonyítékkal együtt alkalmas, hogy arra a vádlott büntetőjogi felelősségét lehessen alapítani. Összegzőképpen megállapította, hogy Terhelt³ bűnösségét egyetlen bizonyíték sem támasztja alá, Terhelt⁴val szemben pedig a lehallgatási anyag nem szolgálhat önmagában kellő bizonyítékkal, ezért mindkét vádlott felmentését kérte.

[29] Terhelt⁵ V. r. vádlott védője a felmentésért bejelentett fellebbezését írásban azzal indokolta, hogy a vádlott bűnössége és bűnsegédi magatartása nem volt megállapítható, az eljárás során feltárt adatok ezt nem támasztották alá. Az V. r. vádlott bűnösségének megállapításához azt kellett volna bizonyítani, hogy Terhelt⁵ 15 millió forinttal finanszírozta az elkövetői kör cselekményét, amelyet Terhelt⁶ és társai a jutalékból rendszeresen törlesztettek a részére. Bizonyítani kellett volna továbbá, hogy Terhelt⁷ Terhelt⁵ és Terhelt⁶ utasítására rendszeresen eljárta a társaság képviselőjeként, továbbá az V. r. vádlott a számlagár működéséhez szükséges anyagi háttér biztosításával, vagyoni haszonszerzés reményében nyújtott szándékosan segítséget. A gyanúsított vallomások és Terhelt⁶ tanúként tett nyilatkozata semmilyen módon nem támasztotta alá az V. r. vádlott bűnösségét, mivel az V. r. vádlott és Terhelt⁶ kölcsönről tettek vallomást, a bizonyítékok pedig nem támasztották alá, hogy a jutalékból történt volna a részesedés és a kölcsön törlesztése. Az V. r. vádlott írásban részletes észrevételt tett, amiben indokát, magyarázatát adta a lehallgatásokban elhangzottaknak, a vádlotti védekezés cáfolatát pedig nem tartalmazza az ítélet. Terhelt⁶ és Terhelt⁷ vallomása erre nem elégséges, így téves jogi következtetést vont le a bíróság a vádlott bűnösségére. Az a hivatkozás pedig, hogy nem tűnt őszintének a vádlott, nem lehet releváns, hiszen a vádlottat semmi nem kötelezi az őszinteségre vagy beismerésre. A vádlott védekezésként azt igyekezett bemutatni, hogy amit ő csinált, az nem jogellenes, és ami pedig az ő cselekményéhez kapcsolódva jogellenes, arról ő nem tudott. Ennek valóságtartalmát

kellett volna egyértelműen cáfolni az eljárás során ahhoz, hogy marasztaló döntés születhessen. Mindezek alapján a vádlott felmentését kérte, az ügyészi fellebbezést pedig alaptalannak tartotta.

[30] Terhelt7 VII. r. vádlott védője írásbeli beadványában fellebbezést jelentett be a VII.r. vádlott érdekében elsődlegesen bűncselekmény hiányában, másodlagosan bizonyíték hiányában felmentés végett, harmadsorban a kiszabott büntetés enyhítése iránt. Részletesen idézte az ÁFA-törvény rendelkezéseit, ennek alapján hivatkozott arra, hogy nincs közvetlen bizonyíték a terhelt bűnösségére, egyetlen nyilatkozat sem alkalmas a terhelt tényállásba ütköző magatartásának és tudattartalmának rekonstruálására. Az a tény, hogy esetlegesen a terhelt nem vitatja az előadottakat arra tekintettel, hogy a bűnösségét nem ismerte el, nem vezethet olyan következtetésre, hogy azt a terhelt igaznak fogadja el. A büntetőjogi tényállás nem feleltethető meg „a mindent tudott” mondattal, a magatartás értékeléséhez hiányzik a mindent szó tartalommal kitöltése, és hiányzik a tudattartalom ismerete is. A védő utalt arra, hogy az adóellenőrzések rendben találták a társaság szállításait, a cég4. prosperáló gazdasági társaság volt, több vállalatnak szállított. Nem igazolt, hogy a VII. r. vádlott egyszerűen egy stróman, Terhelt5 embere volt. A vádlott az eljárás során nem tett vallomást, a bizonyítékokból pedig nem következik, hogy neki sejtenie kellett volna, hogy bűncselekményt követ el. A súlyosításra irányuló ügyészi indítvány elutasítását kérte, mivel a vádlott 10 éve áll az eljárás terhe alatt, ilyen időtartam pedig nem vonhatja maga után szabadságvesztés alkalmazását.

[31] Terhelt8 VIII. r. vádlott védője fellebbezése írásbeli indokolásában a vádlott felmentését kérte arra tekintettel, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás megalapozatlan, mivel hiányos, ellentétes az iratok tartalmával és a bíróság tényből tényre helytelenül következtetett. Utalt arra, hogy a vádlottat nem érheti hátrány amiatt, hogy élt a vallomásmegtagadás jogával. Az ítélet megalapozatlansága körében utalt arra, hogy az elsőfokú bíróság nem értékelte a korábban csatolt, Terhelt11 által a VIII. r. vádlottnak írt leveleket, és azt a tényt, hogy a cég5. bankkártyája a XI. r. vádlott birtokában volt és ő használta. Ezen bizonyítékok alapján ugyanis megállapítható, hogy a meghatalmazás aláírását nem Terhelt8 kezdeményezte, és a meghatalmazás nem színleg jött létre. A cég5. ténylegesen Terhelt11 irányítása alatt állt, a VIII. r. vádlott a társaságnak csupán alkalmazottja volt. Kifogásolta, hogy tanú33 ügyvéd tanúkénti meghallgatására többszöri védői indítvány ellenére nem került sor. Annak bizonyítására, hogy Terhelt11 jártas volt a cégvezetésben, csatolt egy meghatalmazást, illetve okiratokkal kívánta igazolni, hogy a VIII. r. vádlott a társaságban csupán alkalmazott volt. Sérelmezte az ítélet azon megállapítását, hogy Terhelt8 vallomása gyakorlatilag ellentétben áll az összes vádlott-társa vallomásával. Ennek igazolására idézte a többi vádlott nyilatkozatát, akik közül csak három terhelt, Terhelt6, Terhelt9 és Terhelt11 vallott a VIII. r. vádlottra, ellenben az elsőfokú bíróság egyetlen tanúvallomást sem értékelt Terhelt8 vonatkozásában. Kifogásolta továbbá, hogy a haszonhúzó társaságok tekintetében nem került meghallgatásra egyetlen tanú sem, aki Terhelt8t összefüggésbe hozta volna e cégekkel, és ezen tény megállapítása is hiányzik az ítéletből. Részletesen idézve a tanúvallomásokat a védő megállapította, hogy a tanúk kizárólag a cég5-hez kötik egyértelműen a VIII. r. vádlottat, mely gazdasági társasághoz kötődését munkavállalóként Terhelt8 sem vitatta. Ezzel szemben a vádirati haszonhúzó társaságok vezetői tisztségviselői, alkalmazottai, könyvelői nem találkoztak a VIII. r. vádlottal, mint aki a többi társaság képviselőjében eljárta volna. Így sem a vádlott-társak, sem a tanúvallomások

nem cáfolják a VIII. r. vádlott azon vallomását, hogy a 2017. október 30-i rajtaütés után nem végzett közös tevékenységet Terhelt6val és Terhelt9fel, az cég6-hez semmilyen köze nem volt. Sérelmezte a lehallgatási anyagokkal kapcsolatos megállapításokat, mivel álláspontja szerint a törvényszék elmulasztotta ismertetni azok lényegi tartalmát és az abból levonható következtetéseket, és adós maradt a többi releváns bizonyítékkal való egybevetésével is. Nem részletezte például, hogy a beszélgetések mely részlete támasztja alá, hogy a VIII. r. vádlott bűnös tevékenységet végez, miben áll ez a konspiráció, milyen célból szándékozott volna Terhelt8 felkeresni Terhelt6t. Nem vetette össze ezen bizonyítékokat a VIII. r. vádlott vallomásával, így az ítélet olyan intervallumban jelölte meg az elkövetést, amikor bizonyítottan nem volt kapcsolat Terhelt8 és az ítéletben megjelölt egyéb személyek között. Mivel az ítélet nem említette és nem értékelte mindazon rendelkezésre álló bizonyítékokat, amelyek Terhelt8 vallomását támasztják alá a vádirati koncepcióval szemben, ezért a védő elsődlegesen a VIII. r. vádlott felmentését indítványozta bizonyítottság hiányában.

[32] Az enyhítés iránti indítványát a védő azzal indokolta, hogy az ítélet nem értékelte a büntetéskiszabási körülményeket súlyuknak megfelelően. Kiemelte, hogy Terhelt8 mindkét szülője a VIII. r. vádlott segítségére szorul, egészségügyi állapotuk az elsőfokú ítélet meghozatala óta is jelentősen romlott, mindketten elvesztették az önfenntartási képességüket, melynek igazolására orvosi és gyámhatósági iratokat csatolt. Okirattal igazolta továbbá a VIII.r. vádlott egészségi állapotát és a munkaviszonyát, és csatolta a nemleges erkölcsi bizonyítványát. Kiemelte továbbá a bűncselekmény tárgyi oldalához tartozó időmúlást, mint enyhítő körülményt, a bűncselekmény elkövetése óta eltelt kilenc év a vádlottnak nem volt felróható. Hivatkozott arra is, hogy a kiszabott büntetés a belső arányosságnak sem felelt meg, ezért lényeges enyhítése indokolt.

[33] Mindezek alapján elsődlegesen tárgyalás kitűzését és tanú33 ügyvéd tanúkénti meghallgatását kérte, melynek alapján eltérő tényállás megállapítása mellett a VIII. r. vádlott felmentését indítványozta. Másodlagosan a vádlottal szemben kiszabott büntetés enyhítésére tett indítványt.

[34] Terhelt9 IX. r. vádlott védője írásbeli beadványában az elsőfokú ítélet ellen bejelentett fellebbezését visszavonta, úgy nyilatkozott, hogy az ítéletet védence és saját nevében is tudomásul veszik, egyúttal a pénzbüntetés engedélyezésére 12 havi részletfizetés engedélyezését kérte. Indokolásul előadta, hogy a tényállás ellen eleve nem jelentettek be fellebbezést, csak enyhítés iránt fellebbeztek. A vádlott rendezte anyagi dolgait, így tudja vállalni a pénzbüntetés megfizetését. Előadta továbbá, hogy a IX. r. vádlott súlyos beteg, egyik lábát korábban amputálták, a lakhelyétől Város1-re eljutás számára nehézséget jelent.

[35] A cég3. jogi személy érdekében eljáró jogi képviselő fellebbezése írásbeli indokolásában elsődlegesen azt indítványozta, hogy a másodfokú bíróság mellőzze a vagyoneklobzás alkalmazását és a pénzbírság kiszabását, másodlagosan a gazdasági társasággal szemben kiszabott vagyoneklobzás és pénzbírság mértékének enyhítését kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a vagyoneklobzást és a pénzbírságot megalapozatlanul alkalmazta, mivel annak törvényi feltételei nem állnak fenn. A jogi személlyel szemben alkalmazható büntetőjogi intézkedések alapját a természetes személy vádlottak által elkövetett bűncselekmény képezi, de annak elkövetése nem nyert bizonyítást, ennek indokolásaként csatlakozott a III. r. és IV. r. vádlott védője által előadottakhoz. Hivatkozott arra, hogy a bizonyítás során feltárt adatok legfeljebb feltételezésekre adnak alapot, különösen az alanyi oldal vonatkozásában. Nem került kellő módon alátámasztására a cég3.

és a vád tárgyává tett cselekmény közti kapcsolat sem. A társaság képviselője a gazdasági partnereit ellenőrizte, azonban a partnereknél felmerülő jogellenes cselekmények már túlmutattak ezen ellenőrzési kompetencián. Utalt továbbá arra is, hogy az adóhatósági vizsgálat sem tárt fel olyan körülményt, amely jogsértést megalapozott volna. Terhelt3 és Terhelt4 tevékenysége csupán a nem megfelelő partnerválasztás lehet, de a cég vezetői a jogsértő tevékenység részleteit nem ismerték. Ezért a védő szerint nem állapítható meg, hogy a jogi személy vezetője bűncselekmény elkövetésében vett volna részt, és nem állapítható meg, hogy a cég3. bűncselekményből származó vagyoni előnyhöz jutott volna. A bíróság ítélete nem tartalmaz kellően részletes és meggyőző indokolást, valamint olyan oksági kapcsolatot alátámasztó érvelést, amely bizonyítaná, hogy a zárolt összegek jogellenes eredetűek, a jogellenes cselekményt a gazdasági társaság követte el, valamint a jogellenesen szerzett összeggel a gazdasági társaság gazdagodott. Összefoglalva a vagyonekmozgás feltételei nem állnak fenn, ugyanis a gazdasági társaság vezető tisztségviselője nem követett el bűncselekményt, a bűncselekmény elkövetése során vagy azzal összefüggésben szerzett vagyonnal nem gazdagodott.

[36] A vagyonekmozgás és pénzbírság mérséklését azzal indokolta, hogy annak mértéke túlzó és aránytalan, mivel az elsőfokú bíróság nem értékelte megfelelően a társaság körülményeit. Így nem vette figyelembe, hogy a társaság pénzforgalmi számlái az eljárás során hosszú időn keresztül zárolás alatt álltak, amely a társaság működését ellehetetlenítette és jelentős gazdasági hátrányt okozott. Az eljárás elhúzódása, valamint a zárolás negatív következményei már önmagukban is súlyos terhet jelentettek a társaság számára, az emellett alkalmazott pénzbüntetés és vagyonekmozgás alkalmazása túlmutat az intézkedés törvényes célján, és sérti az arányosság és méltányosság követelményeit. Mivel a cég működése évek óta erősen korlátozott, így a bírság behajtása az adott körülmények között a cég megszűnéséhez vezethet. Utalt továbbá arra, hogy a III. r. és IV. r. vádlott védelmének érdemi joggyakorlása az eljárás során korlátozott volt, a vádlottak védője által feltárt hiányosságok a tényállás felderítetlenségéhez vezettek, mely hiányosságok szükségszerűen kihatottak a jogi személlyel szemben alkalmazott intézkedés jogszerűségére. Hivatkozott arra, hogy a társaság gazdasági tevékenysége valós, működő kereskedelmi tevékenység volt, amelynek keretében rövid ideig, ténylegesen mintegy két hónapon keresztül állt üzleti kapcsolatban a vádbeli gazdasági szereplőkkel. E kapcsolat időtartama önmagában is korlátozott volt, és nem utalt tartós vagy tudatos részvételre semmilyen jogellenes konstrukcióban. Kérte, hogy a bíróság nyomatékos enyhítő körülményként értékelje az időmúlást és az eljárás elhúzódását, és az intézkedés mértékét jelentősen mérsékelje figyelemmel az arányosság és méltányosság követelményeire, a cég gazdasági helyzetére, valamint a jogsértés súlyára.

[37] A nyilvános ülésen a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség képviselője – az átiratban előzetesen bejelentettek szerint – nem vett részt.

[38] A nyilvános ülésen megjelent Terhelt4 IV. r. vádlott a személyi körülményeivel kapcsolatban elmondta, hogy 2025. december 28. napjától nyugdíjba vonult, a nyugellátása összegének megállapítása azonban még folyamatban van.

[39] Terhelt8 VIII. r. vádlott úgy nyilatkozott, hogy beteg szülei mellett élettársa 14 éves gyermekéről is gondoskodik.

[40] Terhelt9 IX. r. vádlott előadta, hogy korábbi betegségei mellett vizelettartási problémák is kialakultak nála.

[41] A nyilvános ülésen az I. r. vádlott védője az írásbeli fellebbezésében írtakat maradéktalanul fenntartotta. Azt annyiban egészítette ki a vádlott tudattartalmára vonatkozóan, hogy Terhelt1 cége az árukészlete 40%-t szerezte be a két bukó cégtől, a további 60% más forrásból származott. Amennyiben a vádlott teljes mértékben együttműködött volna Terhelt6val, akkor nagyobb arányban vásárolt volna ezen társaságoktól. Ismételten hangsúlyozta, hogy a vádlott tevékenysége nem különbözött a többi partner működésétől, akiket csak tanúként hallgattak meg az eljárás során. Az enyhítés érdekében bejelentett fellebbezését azzal indokolta, hogy a vádlott kilenc éve, az alapos gyanú közlésétől, 2017-től kezdve áll büntetőeljárás hatálya alatt, mely neki nem volt felróható. A vádlott tevékenysége is enyhítő körülményként értékelendő, mert jelenleg csak külföldről szerez be árut, ezzel 3 milliárdos forgalmat bonyolít évente, mely után 80-100 millió forint adót fizet a költségvetésbe, törvénytisztelő tevékenységet folytat. Így javára a tartósan, kiemelkedően végzett munka is figyelembe vehető.

[42] A II. r. vádlott védője felszólalásában a fellebbezés írásban benyújtott indokolását fenntartotta.

[43] A III. r. és IV. r. vádlott védője a fellebbezés írásbeli indokolását fenntartotta, azt csak kiegészíteni kívánta. Kiemelte, hogy a védenői gyanúsítását követően egy héttel befejeződött a nyomozás, és a cégükre zár alá vételt rendeltek el, ezért Terhelt3 személyi hitelt akart felvenni, hogy a társaság folytatni tudja a tevékenységét. A bizonyítékok értékelése kapcsán utalt arra, hogy Terhelt3ra csak a IX. r. vádlott tett terhelő vallomást azzal, hogy mint ügyvezető, tudnia kellett mindenről, míg Terhelt4 bűnösségének megállapításához a lehallgatási anyag nem elegendő. Ezért mindkét vádlott vonatkozásában felmentésüket indítványozta.

[44] Az V. r. vádlott védője az írásban benyújtott fellebbezés indokolását fenntartva az elsőfokú ítélet hiányosságaira hivatkozott, mivel az ítéletből nem állapítható meg a tényállás, így a vádlott bűnössége, ezért az megalapozatlan, illetve a bíróság nem tett eleget indokolási kötelezettségének sem. Az V. r. vádlott anyagi támogatást nyújtott, de bűncselekmény elkövetésében, annak finanszírozásában nem vett részt, hasznából nem részesült. Mindezek alapján az ítélet hatályon kívül helyezését, illetve a vádlott felmentését kérte.

[45] A VII. r. vádlott védője felszólalásában a felmentésért, illetve enyhítésért bejelentett fellebbezését fenntartotta.

[46] A VIII. r. vádlott védője a fellebbezését azzal indokolta, hogy annak indokolása elnagyolt. Eljárási hibaként rőtt fel, hogy a vádlott email útján, nem kiadmányozott ítéletet kapott. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság hiányosan sorolta fel a bizonyítékokat, egyes vallomásrészletek kimaradtak, az egyéniesített értékelés csak néhány bekezdésre szorítkozott. Így nem volt részletezve a lehallgatások tartalma, illetve az, hogy mely részleteiből következett a törvénszék a konspirációra. A 2017. október 30-i elfogás után a VIII. r.

vádlt megszakitotta a kapcsolatot a társaival, a cég3. képviselői nem találkoztak vele, a többiek felszólították, hogy szálljon ki, így nem bizonyított a felelőssége. Sérelmezte továbbá, hogy nincs lebontva cégenként a vádlottak tevékenysége. A védő kifogásolta, hogy VIII. r. vádlott kapta a legsúlyosabb büntetést, holott felfüggesztett szabadságvesztést kapott az a vádlott-társa is, aki több, jelentősebb cselekményt követett el, így megborult a belső arányosság. Hivatkozott a vádlott személyi körülményeire, illetve arra, hogy Terhelt8 korábbi tevékenységét beszüntette. Erre tekintettel felmentését, illetve a kiszabott büntetés enyhítését kérte.

[47] A IX. r. vádlott védője a fellebbezését az írásban benyújtottaknak megfelelően visszavonta. Ismét elmondta, hogy a vádlott a pénzbüntetés mértéke miatt nyújtott be fellebbezést, de már rendelkezik az összeggel, ezért a fellebbezését nem tartja fenn, abban bízva, hogy a vádhatóság is hasonlóan tesz. Enyhítő körülményként kérte továbbá értékelni a vádlott újabb betegségét is.

[48] A cég3. jogi képviselője a fellebbezését az írásbeli beadványával egyezően fenntartotta, és csatlakozott a III. r. és IV. r. vádlott védője által elmondottakhoz. A kiszabott pénzbírság kapcsán kérte értékelni, hogy a társaság rövid ideig volt érintett a cselekményben, a vagyonára elrendelt zárolás feloldása eredményre nem vezetett, így a társaság pénzügyi helyzete megrendült, a cselekmény elkövetése óta pedig jelentős idő eltelt.

[49] Az utolsó szó jogán Terhelt1 I. r. vádlott az elsőfokú eljárásban tett nyilatkozatát tartotta fenn.

[50] Terhelt3 III. r. vádlott nem kívánt nyilatkozni.

[51] Terhelt4 IV. r. vádlott fenntartotta az elsőfokú eljárás során tett nyilatkozatát.

[52] Terhelt5 V. r. vádlott szintén a korábban tett vallomását tartotta fenn.

[53] Terhelt7 VII. r. vádlott nem nyilatkozott.

[54] Terhelt8 VIII. r. vádlott a védője által elmondottakhoz csatlakozott.

[55] Terhelt9 IX. r. vádlott hangsúlyozta, hogy a lába miatt az üzleti tranzakciókban nem vett részt, csak az ügyvezetőt fuvarozta, a megbeszélések alatt a kocsiban várakozott.

[56] Az ügyészi fellebbezés kisebb részben megalapozott, az enyhítésre irányuló védelmi fellebbezések részben eredményre vezettek.

[57] A kétirányú fellebbezések folytán eljáró ítélőtábla a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvénynek (a továbbiakban: Be.) 590. § (1), (2) és (10) bekezdése alapján az elsőfokú ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül. A védelmi fellebbezések a bűnösség megállapítására vonatkozó rendelkezéseket is támadták, így az ítélet korlátozott felülbírálatának nem volt helye [Be. 583. § (3) bekezdés, 590. § (3) bekezdés]. Ennek megfelelően a másodfokú felülbírálat kiterjedt az eljárási szabályok megtartásának, az ítélet megalapozottságának, a bűnösség megállapításának, a bűncselekmények minősítésére és a

büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezéseknek, valamint az indokolás helyességének vizsgálatára is [Be. 590. § (2) és (5) bekezdés]. Ezen túlmenően az ítéltábla a Be. 590. § (7) bekezdésben írtak alapján felülbírálat alá vonta az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező rendelkezéseket, illetve ilyen rendelkezések meghozatalának szükségességét is. Ezen kívül a másodfokú bíróság a jogi személlyel szemben alkalmazható büntetőjogi intézkedésekről szóló 2001. évi CIV. törvény (a továbbiakban: Jszbt.) 20.§ (4) bekezdése alapján vizsgálta az ítélet jogi személyre vonatkozó rendelkezéseit is.

[58] A Be. 584.§ (3) bekezdés b) pontja értelmében a fellebbező a Be. 583. § (3) bekezdése szerinti fellebbezését a fellebbezéssel nem érintett rendelkezésre a későbbiekben nem terjesztheti ki. Tekintettel arra, hogy a VII. r. vádlott és védője az elsőfokú ítéletet annak kihirdetésekor tudomásul vették, az új védőnek sem volt lehetősége a fellebbezésében kifejtettek szerint a bűnösség megállapítását, illetve a kiszabott büntetést támadni. A Be. 590.§ (10) bekezdése értelmében azonban a másodfokú bíróság a VII. r. vádlott tekintetében is az ítélet teljes felülvizsgálatát végezte el.

[59] A felülvizsgálat során az ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a perrendi szabályokat az eljárás alatt mindvégig megtartotta, a Be. 608. § (1) bekezdésében felsorolt abszolút, illetőleg a Be. 609.§ (1) bekezdése szerinti relatív, az ítélet hatályon kívül helyezését eredményező eljárási szabálysértést nem vétett.

[60] Az elsőfokú bíróság az eljárást a vádemeléskor hatályos Be. 10.§ (1) bekezdés f) pontja és a 13.§ (3) bekezdése szerint a vád tárgyát képező gazdálkodással összefüggő kiemelt bűncselekményre tekintettel három hivatásos bíróból álló tanácsban kezdte meg, a tanács egy tagja a törvényszék gazdasági ügyszakának kijelölt bírása volt, mely összetétel a perrendi szabályok szerint kifogástalan volt. Az eljárást a 2024. március 22. napján tartott tárgyalástól kezdve – a 2024. március 1. napjától a 2023. évi XCVII. törvény 100.§-val beiktatott Be. 876/D.§ alapján – a tanács elnökének döntése szerint egyesbíróként folytatta.

[61] Az elsőfokú eljárás során a hat hónapos tárgyalási időköz eltelte miatt a törvényszék a 2024. január 10-i hatánapon a tárgyalást megismételte. Ennek keretében az elsőfokú bíróság ismertette az addig felvett bizonyítást és nyilatkozta a feleket észrevételezési és iratismertetési jogukra, akik észrevételt nem tettek és az iratok részletesebb ismertetését nem indítványozták.

[62] Így megállapítható, hogy az elsőfokú tanács az eljárás során mindvégig törvényesen volt megalakítva, hatáskörrel és illetékességgel rendelkezett az ügy elbírálására, az ítélet meghozatalában nem vett részt kizárt bíró, a tárgyaláson valamennyi személy részt vett, akinek a jelenléte a törvény értelmében kötelező, továbbá az ítélet rendelkező része és indokolása nem ellentétes.

[63] Az elsőfokú bírósági eljárásban a vádlottak és a védők a törvényes jogaikat, ezen belül a kérdezési, észrevételezési és indítványtételi jogukat korlátozás nélkül gyakorolhatták, a törvényszék a tárgyalásról a nyilvánosságot nem zárta ki, a bizonyítás törvényességére vonatkozó rendelkezéseket betartotta, a bűnösség megállapítása, a cselekmény Btk. szerinti minősítése és a büntetés kiszabása tekintetében az indokolási kötelezettségének kellően eleget tett [Be. 609. § (2) bekezdés a), b), c) és d) pont].

[64] Az elsőfokú bíróság biztosította a vádlottak részére a tárgyaláson való jelenlét jogáról lemondást, akik közül Terhelt2 II. r. vádlott élt e jogával, így őt több határnapon kézbesítési megbízottja képviselte. Két esetben tett jelenlétről lemondó nyilatkozatot Terhelt5 V. r. vádlott, a 2022. február 8. napján tartott tárgyaláson a bíróság végzéssel engedélyezte a távolmaradását (144. tjkv. 10. o.), a 2022. június 14. napján tartott tárgyaláson azonban csak rögzítette, hogy a kézbesítési megbízás létrejött (235. tjkv. 13. o.). Az V. r. vádlott azonban a 2022. szeptember 30. napján tartott tárgyalás kivételével a további határnapokon megjelent.

[65] Az elsőfokú bíróság a Be. 449.§ (3) bekezdés e) és f) pontja szerint a jelenlét jogáról lemondás elfogadásáról végzéssel nem döntött, így az eljárási szabályok megtartása nem volt ellenőrizhető. E nem ügydöntő végzés elmaradása azonban relatív eljárási szabálysértésnek minősült, amely hatályon kívül helyezést nem eredményezett.

[66] Relatív eljárási szabálysértést valósított meg az ítélet kézbesítésének a VIII. r. vádlott védője által kifogásolt módja, mely azonban hatályon kívül helyezéshez nem vezethetett.

[67] Az eljárási szabályok között kell vizsgálni a bizonyítékok törvényességét is, köztük a leplezett eszközök eredményének felhasználhatóságát.

[68] A felhasználhatósággal kapcsolatban az ítéltábla a törvényszékkel egyezően kiemeli, hogy a Be. 872.§ (1) bekezdése értelmében a leplezett eszköz alkalmazásának törvényességét az engedélyezés időpontjában hatályos rendelkezések szerint kell megítélni. A nyomozás elrendelésekor hatályban volt 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: régi Be.) különbséget tett a titkos adatszerzés és a titkos információgyűjtés között, a titkos adatszerzés felhasználásának szabályait a régi Be. 206.§ szabályozta, míg a titkos információgyűjtés eredményének felhasználásáról a régi Be. 206/A.§ rendelkezett.

[69] Helytállóan hivatkozott a főügyészség arra, hogy az elsőfokú bíróság a titkos információgyűjtés törvényességét vizsgálta a titkos adatszerzés helyett, így az ítélet indokolása e vonatkozásban kiegészítendő.

[70] A régi Be. 201.§ (1) bekezdés a) pontja szerint titkos adatszerzésnek öt évig terjedő vagy ennél súlyosabb szabadságvesztéssel büntetendő szándékos bűncselekmény miatt van helye. Ebben az esetben a büntetési tételkeret által kifejezett tárgyi súly ad alapot a különleges eszköz alkalmazására. E feltétel jelen ügyben megvalósult, mert a vád tárgyává tett bűncselekmény, a költségvetési csalás büntetési tétele öt évig terjedő vagy ennél súlyosabb szabadságvesztéssel fenyegetett.

[71] A régi Be. 203.§ (5) bekezdése értelmében a titkos adatszerzés legfeljebb kilencven napra volt engedélyezhető, ez ismételt indítványra egy alkalommal legfeljebb kilencven nappal volt meghosszabbítható.

[72] A régi Be. 206. § (1) bekezdése úgy rendelkezett, hogy ha az ügyész a titkos adatszerzés eredményét a büntetőeljárásban bizonyítékként kívánja felhasználni, a titkos adatszerzés engedélyezése iránti indítványt, a bíróság határozatát és a titkos adatszerzés végrehajtásáról készített jelentést csatolja a nyomozás irataihoz. Ha az iratok csatolása a nyomozás iratainak megismerése (193. §) után történt, a gyanúsítottat és a védőt erről értesíteni kell, és lehetőséget kell adni a csatolt iratok megismerésére.

[73] Jelen ügyben a nyomozás elrendelésére 2017. március 1. napján 60300-398/2017. bü. számon, 2017. március 2. napján 60300-399/2017. bü. számon került sor, mely ügyeket 60300-398/9/2017. bü. számon egyesítették (nyom.ir. I. kötet 73-75. o. és 81. o.)

[74] 2017. március 1. napján a NAV adatgyűjtésre irányuló ellenőrzést végzett a cég11. telephelyén, melyet követően költségvetési csalás miatt feljelentést tettek (nyom.ir. I. kötet 83. o.), és ezt követően jutottak el a többi társasághoz és személyekhez.

[75] A titkos adatszerzés engedélyezését a Budai Központi Kerületi Bíróság rendelte el, mely határozatok a nyomozati iratok részét képezik. Így Terhelt1re (nyom.ir. XIX. kötet 13-15. o. és 27-28. o.) és Terhelt6ra (nyom.ir. XIX. kötet 261-263. o., 275-276. o. és 289-291. o.) 2017. május 17. napjától 2017. november 11. napjáig, Terhelt9 vonatkozásában 2017. július 13. napjától 2018. január 7. napjáig (nyom.ir. XX. kötet 11-13. o. és 25-26. o.), Terhelt8 tekintetében 2017. október 23. napjától 2018. január 20. napjáig (nyom.ir. XX. kötet 283-284. o.), Terhelt5re (nyom.ir. XX. kötet 337-339. o.) és Terhelt10ra (nyom.ir. XX. kötet 413-414. o.) 2018. február 9. napjától 2018. május 9. napjáig, Terhelt7 tekintetében 2017. október 23. napjától 2018. április 19. napjáig (nyom.ir. XX. kötet 451-452. o. és 465-466. o.).

[76] A nyomozati iratok közt fellelhetők továbbá a titkos adatszerzésről készült jelentések is, melyből egyes közlemények tartalmát az elsőfokú bíróság is kiemelt.

[77] A régi Be. 206.§ (3) bekezdése szerint a titkos adatszerzés eredménye annak a bűncselekménynek a bizonyítására és azzal szemben használható fel, amely miatt és akivel szemben a titkos adatszerzést a bíróság engedélyezte. Az (5) bekezdés értelmében annak a bűncselekménynek a bizonyítására, amely miatt a titkos adatszerzést a bíróság engedélyezte, a

titkos adatszerzés eredménye minden elkövetővel szemben felhasználható. Ebben az esetben a tárgyi összefüggés teremti meg a lehetőségét az alkalmazással nyert adatok felhasználására.

[78] Az ügyek egyesítésére utóbb az elkövetői kör azonosságára figyelemmel került sor. A fellebbviteli bíróság álláspontja szerint az ügy fogalma a titkos adatszerzéssel érintett személyek és tényállás, valamint az elkövetők cselekményének együttlétét jelenti, így, ha az újabb titkos adatszerzés nem ugyanazon tényállásra vonatkozik, amellyel kapcsolatban korábban titkos adatszerzés folyt, akár azonos típusú bűncselekmény miatt is folytatható.

[79] Mindezek alapján a titkos adatszerzés elrendelésére, illetve meghosszabbítására törvényesen került sor, a személyi és tárgyi összefüggésre tekintettel az annak során beszerzett hanganyagok, valamint az erről készült jelentések törvényes bizonyítékként figyelembe vehetők voltak.

[80] A törvényszék a bizonyítást teljeskörűen lefolytatta, a vádlottakat, valamint az ítéletében megjelölt tanúkat kihallgatta, illetve vallomásaikat felolvasta, továbbá a leplezett eszközökkel beszerzett adatokat és a releváns okirati bizonyítékokat közvetlen meghallgatással, valamint ismertetéssel a bizonyítás anyagává tette. Az elsőfokú bíróság a vád tárgyát képező valamennyi lényeges tényre az elbíráláshoz szükséges körben és mélységben felvette a bizonyítást, majd a tényállás-megállapítási kötelezettségének is eleget tett.

[81] A védelmi fellebbezések indokai felmentésre, illetve eltérő tényállás megállapítására irányultak. Az általuk megfogalmazott kifogások az iratellenesség és a tényből-tényre következtetés hibáját foglalták magukban.

[82] A Kúria Büntető Kollégiumának Joggyakorlat-elemző csoportja által a bíróságok hatályon kívül helyezési gyakorlatának elemzéséről elkészített 2012.EI.II.E.1/6. számú Összefoglaló vélemény szerint a megalapozottság ismérve, hogy a tényállás az elbírálás szempontjából lényeges tény vonatkozásában valósághű legyen, valamennyi lényeges tényre kiterjedő bizonyításfelvétel eredményeként minden olyan lényeges tényt tartalmazzon, aminek következménye a bíróság rendelkezése, ennél fogva felderített, iratszerű, hiánytalan és okszerű. Az indokolási kötelezettség elmulasztásaként értékelendő ezért, ha a ténybeli következtetésről nem ad számot a bíróság, mert nem tartalmazza az indokolás, hogy miért is kell helyesnek elfogadni a következtetés eredményét, ilyenkor ugyanis a ténymegállapító és döntési tevékenység ellenőrizhetetlen, tehát az ítélet felülbírálhatatlan.

[83] Az összefoglaló vélemény hangsúlyozta, hogy nem megalapozatlanság, vagyis nem a bíróság ténymegállapító tevékenységének hibája, ha a lényeges tényre vonatkozó ténymegállapítás hiánya a bíróság bizonyíték mérlegelésének eredménye, azonban az már a ténymegállapító tevékenység hibája, ha lényeges tényre nincs ténymegállapítás, pedig a bizonyítás felvétele megtörtént, illetve a rá vonatkozó bizonyításfelvétel meg sem történt, ezek a megalapozatlanság esetei.

[84] Az iratellenesség akkor áll fenn, ha az iratok olyan egyértelmű, valamely tény fennállását vagy fenn nem állását perdöntő módon igazoló bizonyítékot tartalmaznak, amelyet a bíróság nem vett figyelembe a tényállás megállapításakor. Az összefoglaló vélemény kiemelte, hogy nem erről az esetről van szó, amikor mérlegelés kérdése egy adott tény megállapítása, és a bíróság mérlegelése következtében nem alapozott ténymegállapítást az iratokban található bizonyítéokra. Amennyiben a mérlegelés okszerű volt, nem iratellenes a tényállás. Amennyiben nem volt az, vagy elmaradt, úgy az indokolási kötelezettség hiányossága állapítható meg.

[85] A megalapozatlanság utolsó eseteként a Kúria kifejtette, hogy a tényből-tényre következtetés hibája akkor valósul meg, ha a közvetett bizonyítás nem megfelelő, ezért nem ide tartozik a hiteltérdemlőség megítélése során elkövetett nyilvánvaló logikai hiba, továbbá az okszerű mérlegelés szabályainak megsértése, vagyis a jogalkotó ebben az esetben a közvetett bizonyítástól megkövetelt „zárt logikai láncolat” hiányát szankcionálja. A tényből-tényre következtetés hibája leggyakrabban a tényállás indokolásából derül ki, azonban a Kúria azt is hangsúlyozta, hogy megkülönböztetendő az indokolás hiányosságától, ugyanis előbbi esetben nem arról van szó, hogy nem ad számot a bíróság a tények megállapításának folyamatáról, hanem arról, hogy az általa megállapított tényekből nem következik kizárólag az a tényállás, amely az ítéletben szerepel.

[86] A Kúria EBH2019.B.9. számú elvi bírósági határozata szerint a hatályos büntetőeljárás törvény csak a teljes – a másodfokú eljárásban helyre nem hozható – megalapozatlanság okából engedi meg a hatályon kívül helyezést, míg az ítélet részleges megalapozatlanságának kiküszöbölését a másodfokú bíróság kategorikus – mérlegelést nem

tűző – kötelezettségévé teszi. A részleges megalapozatlanság ezért hatályon kívül helyezés alapjául nem szolgálhat.

[87] Az egységes ítélkezési gyakorlatnak megfelelően az ítélőtáblák a megalapozatlanság és részbeni megalapozatlanság kérdéskörét a Kúria előzőekben hivatkozott elvi döntésében előírtak szerint vizsgálják (ÍH2019.109. és ÍH2019.111.).

[88] Az ítélőtábla az ÍH2019.111. számú döntésében megállapította, hogy az elsőfokú bíróság ítélete akkor tekinthető teljes egészében felderítetlennek, ha az elsőfokon eljáró bíróság a vádban rögzített cselekményre, illetve az előterjesztett bizonyítási indítványokra is figyelemmel egyáltalán nem tisztázza a tényállást, vagyis azt a magatartást vagy mulasztást, illetve azokat az adatokat, tényeket, körülményeket, amelyek alapján állást lehet foglalni a terhelt(ek) büntetőjogi felelősségének kérdésében. Abban az esetben azonban, ha a hiányosságok a tényállásnak csak egy részét érintik, így a tényállás nem rögzíti valamennyi, a büntetőjogi felelősség eldöntésének szempontjából releváns körülményt, vagy a megállapított tényállás hiányossága részbeni felderítetlenségre vezethető vissza amiatt, mert a megalapozott tényállás szempontjából hiányzó elemekhez a szükséges bizonyítást nem vette fel az elsőfokú bíróság, vagy nem végezte el teljeskörűen a tényállás tisztázásához szükséges valamennyi bizonyítást, illetve – az ügyiratok tartalma ellenére – a szükséges adatokat nem rögzítette, az ítélete csak részben megalapozatlan. Ekkor azonban a Be. 593. § (1) bekezdés a), b) és c) pontjában rögzítettek szerint a másodfokú bíróság a részbeni megalapozatlanságot köteles kiküszöbölni.

[89] A tényállás hiányossága esetén a másodfokú eljárásban bizonyítás felvételének van helye, az iratellenesség pedig – értelemszerűen, mibenlétéből fakadóan – az iratok tartalma alapján orvosolható. A részleges megalapozatlanság kiküszöbölésének nincs mennyiségi korlátja, bármilyen nagy terjedelmű is a megalapozatlanság, az iratok tartalma alapján, helyes ténybeli következtetés útján vagy bizonyítás felvételével kiküszöbölhető (EBH2018.B.8.).

[90] Mindezen szempontokra figyelemmel az ítélőtábla a felülbírálat során – a később még részletesen kifejtendőket szerint – arra az álláspontra jutott, hogy a védők egy részének meggyőződésével szemben az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás nem szenved hiányosságban. Az iratellenesség nem állapítható meg, mert az elsőfokú bíróság a tényállás megállapításakor minden esetben a tartalmukkal egyezően vette figyelembe az iratokat, továbbá a tényből-tényre következtetés hibája sem valósult meg, mert az általa megállapított tényekből kizárólag az ítéletében rögzített tényállás következik.

[91] Mindezek alapján az V. r. vádlott védőjének az ítélet hatályon kívül helyezésére irányuló indítványa nem foghatott helyt, mert a teljes megalapozatlanság esete nem állt fenn.

[92] Kiemeli az ítélőtábla, hogy a védelemnek a bizonyítékokból levont törvényszéki következtetésekkel szemben megfogalmazott ellenvéleményei az elsőfokú bíróság helytálló mérlegelési tevékenységét támadták, amelyek a Be. 593. § (2) bekezdésében szabályozott bizonyítékok felülmérlegelésének törvényi tilalma folytán szintén nem vezethettek eredményre.

[93] Az elsőfokú bíróság ítéletének tényállása – a nyilvános ülésen elhangzottak és az iratok alapján – kizárólag a vádlottak személyi körülményei vonatkozásában szorult kiegészítésre.

[94] Terhelt2 II. r. vádlott egészségi állapota romlott, a nap nagy részében oxigénpalackhoz kötve él.

[95] Terhelt4 IV. r. vádlott 2025. december 28. napjától nyugdíjas, társadalombiztosítási ellátásának összege azonban még nem ismert.

[96] Terhelt7 VII. r. vádlott általános iskolát végzett, szakképzettséggel nem rendelkezik. Nőtlen, kiskorú gyermeke vagy más eltartásra szoruló hozzátartozója nincs. A műanyag és fa nyílászáró beépítéssel foglalkozó cég69-nél (székhelye: cím96, ügyvezető: Személy1) bejelentett alkalmazottként dolgozik, havi jövedelme 170-180.000 forint. Önálló vagyonnal nem rendelkezik, betegsége nincs. (144. tjkv. 7. o.)

[97] Terhelt8 VIII. r. vádlott beteg szülei mellett élettársa 14 éves gyermeke eltartásáról is gondoskodik.

[98] Terhelt9 IX. r. vádlottnál korábbi betegségei mellett vizelettartási problémák is kialakultak.

[99] Az elsőfokú ítélet tényállása a hivatkozott kiegészítésekkel már megalapozott és mentes a Be. 592. § (1) és (2) bekezdésében foglalt hiányosságoktól. ezért a másodfokú bíróság a felülbírálatot az indokolási kötelezettség teljesítésének vizsgálatával folytathatta, ugyanis a Kúria következetes ítélkezési gyakorlata szerint az indokolási kötelezettség teljesítése csak a megalapozott vagy megalapozottá tett tényállás tekintetében vizsgálható (EBH 2018.B.8., EBH 2019.B.9. és BH 2019. 220.).

[100] Az elsőfokú bíróság az indokolási kötelezettségét messzemenően teljesítette, a beszerzett bizonyítékokat a Be. 167. § (4) bekezdésének megfelelően önmagukban és egymással összevetve, összességükben is értékelte, majd a Be. 561. § (3) bekezdés d) pontjában meghatározott „rövid indokolás” törvényi követelményét jóval meghaladó terjedelemben, minden részletre kiterjedően, példaértékű alaposséggal megindokolta, hogy melyik bizonyítékot miért fogadta el és ítéleti tényállását milyen bizonyítékokra alapította.

[101] A mérlegelési tevékenységéről és annak eredményéről a büntetőügy fő- és részletkérdései vonatkozásában is számot adott, indokolási kötelezettségének maximálisan eleget tett. Indokolásában – a védelmi fellebbezésekben kifogásoltakkal szemben - tetten érhető a tényállási pontok szerinti konkretizáltság, a vádlottakra lebontott egyéniesítettség, valamint a vádlottak bűnösségét alátámasztó bizonyítékok és az azokból levont következtetésekhez vezető gondolatmenet is.

[102] A fellebbezések indokolásában leírtak jelentős részére az elsőfokú ítéletben megtalálható a törvényszék határozott és helytálló válasza. Önmagában az a körülmény, hogy a vádlottak és védőik egy része nem fogadta el az elsőfokú bíróságnak az ítéltábla által is helyesnek tartott okfejtését, indokait, illetve mérlegelését, még nem kötelezi a másodfokú bíróságot arra, hogy részletesen megismételje az elsőfokú bíróság érvrendszerét, vagy annak egy-egy elemét.

[103] A bizonyítékok mérlegelése azt jelenti, hogy meg kell jelölni azokat a bizonyítékokat, amelyekre a bíróság a döntését alapozta, az ellentétes irányú bizonyítékok közül pedig azt, amit a bíróság elfogadott vagy elvetett a megfelelő indokok előadásával, vagyis értékelésükkel. Ez az értékelő tevékenység a bírói mérlegelés, amely nem azt jelenti, hogy a

bíróság röviden összefoglalja a bizonyítékok lényegét, hanem azokat összeveti és tartalmilag értékeli. Ebben a körben az indokolás terjedelmére és jellegére egyértelmű iránymutatást ad a jogalkotó a szabály oly módon való megfogalmazásával, hogy az indokolásnak a döntés szempontjából releváns bizonyítékokat kell megjelölnie, és rövid indokolását kell adnia annak, hogy a tényállás megállapításánál milyen bizonyítékokat és miért fogadott el vagy vetett el. A Be. miniszteri indokolása a terjengős, szükségtelen, és éppen a bizonyítékok összevető értékelését nélkülöző indokolás elkerülése végett rámutatott, hogy tartalmi szinten nemhogy szükségtelen, de kifejezetten kerülendő az egyes bizonyítékok perkivonatszerű megismétlése az ítéletben. Így a VIII. r. vádlott védőjének azon kifogása nem foghatott helyt, hogy az ítélet nem idézte részletesen a lehallgatási anyagok tartalmát, ehelyett kiemelte azok releváns részeit megjelölve az azt tartalmazó közleményszámokat.

[104] A törvényszék ítéletében részletesen ismertette valamennyi vádlott érdemi védekezésének lényegét, köztük azokét is, akikkel szemben az eljárás már befejeződött. A törvényszék irathűen rögzítette a vádlotti védekezések irányát, amely azon alapult, hogy a vádlottak szerepüket és feladatukat az egyes gazdasági társaságokban, illetve az azok működése során megkötött szerződésekben miként értékelték.

[105] Az elsőfokú ítélet igen kimerítően és nagyfokú alapossággal mutatta be a vádlottak vallomásait, illetve a tanúvallomásokat. Az elsőfokú bíróság megjelölte az okirati bizonyítékokat, illetve a titkos adatszerzés során beszerzett lehallgatási anyagokat, és ezeket értékelve vont le következtetéseit.

[106] A II. r. és VIII. r. védője által kifogásolt egyéniesítés hiányával kapcsolatban a másodfokú bíróság utal arra, hogy az elsőfokú ítélet pontosan és részleteiben is megjelölte azokat a számlákat, amelyek alapján a vádlottak felelősségét megállapította, és ennek alapján ellenőrizhető volt a terhükre rótt vagyoni hátrány összege.

[107] Az ítéltábla kiemeli, hogy az ítélet 1/a. pontja – az I. r. vádlott védőjének fellebbezésében írtakkal ellentétben – nem állapít meg üzleti kapcsolatot az cég1 és az cég6. között, a tényállás szerint az I. r. vádlott által irányított gazdasági társaság a cég11-től és a cég4-től fogadott be valótlán tartalmú számlákat. Az elsőfokú bíróság részletesen bemutatta Terhelt1 és a többi vádlott kapcsolatát alátámasztó bizonyítékokat, amelyekből kiderült, hogy az I. r. vádlott a bukócégek képviselőivel is többször találkozott. Az elsőfokú ítélet indokolása példával alátámasztva tartalmazza, hogy a törvényszék miért nem fogadta el az 1-2 forintos árrésről szóló vádlotti állítást, és részletezte a lehallgatási anyagok releváns részeit, pontosan idézve és értelmezve a beszélgetések leplezett tartalmát. Az ítélet számot adott arról is, hogy az I. r. vádlottat mentő vallomásokat miért nem fogadta el az elsőfokú bíróság. Az a körülmény, hogy az I. r. vádlott magatartása hasonlíthatott más vevők tevékenységéhez, őt a felelősség alól nem mentesíti.

[108] Terhelt2 II. r. vádlott tekintetében az elsőfokú ítélet szintén részletezte, hogy mely bizonyítékok alapján állapította meg a II. r. vádlott szerepét és tudattartalmát, mely körben alappal tulajdonított kiemelt jelentőséget a titkos adatszerzés során beszerzett lehallgatások tartalmának. Ezen beszélgetésekből helyesen következtetett arra, hogy a II. r. vádlott, mint önálló kereskedő, tevékenységét Terhelt6 útmutatása szerint végezte, a bukó cégek képviselői pedig csak „pecsételgettek”, valójában azonban nem az ő megrendelésükre történt a szállítás.

[109] Helyesen utalt az elsőfokú bíróság ugyanezen körülményekre Terhelt3 III. r. és Terhelt4 IV. r. vádlott vonatkozásában. A védői hivatkozással szemben a III. r. vádlott neve is megjelent a lehallgatási anyagokban, a „Terhelt4” pedig nem lehetett egy könyvelő, mert őt egy beszerzési árral kapcsolatban emlegették, amit pozíciójából adódóan csak a IV. r. vádlott tudott megadni. A törvényszék a tényállás megállapításához vezető logikai folyamatot ezekben az esetekben is érthetően és átláthatóan ismertette, így a másodfokú bíróság számára ellenőrizhető volt, hogy melyik tényt pontosan melyik bizonyítékra alapította.

[110] A védői hivatkozással szemben Terhelt5 V. r. vádlott cselekvőségét és tudattartalmát alátámasztották az elsőfokú bíróság által hivatkozott bizonyítékok, különös tekintettel a lehallgatások tartalmára, melynek releváns kifejezéseit az ítélet szó szerint tartalmazza. Az elsőfokú bíróság ezt összevetette a személyi bizonyítékokkal, az V. r. vádlottat terhelő vádlott-társi nyilatkozatokkal. Ezek mérlegeléséből okszerűen vonta le azt a következtetést, hogy az V.r. vádlott nemcsak anyagi fedezetet nyújtott társainak, hanem tevékenységéből jövedelmet is realizált, a haszonból részesedett.

[111] Hasonlóan ehhez a lehallgatási anyagok és a vallomások okszerű mérlegelése alapján Terhelt7 VII. r. vádlott cselekvősége is megállapítható volt. A vádlott-társak vallomása a VII. r. vádlott tevékenységét illetően egybehangzó volt, csupán abban mutatkozott különbség, hogy Terhelt9 szerint Terhelt7 stróman volt, míg Terhelt6 és Terhelt10 szerint a VII. r. vádlott közreműködése ennél több volt, mivel részt vett a tevékenység szervezésében is.

[112] Terhelt8 VIII. r. vádlott védőjének kifogásaira tekintettel az ítéltábla kiemeli, hogy a bizonyítékok értékelése nem teszi szükségessé a nem létező bizonyítékok említését is. Így helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy vádlott-társai közül Terhelt11, Terhelt9 és Terhelt6 terhelte a VIII. r. vádlottat, akiknek vallomását a törvényszék egymással is összevetette. A fellebbezésben írtakkal szemben e nyilatkozatokon túl azonban más tanúk, mint tanú15 és tanú9 vallomásai is a VIII. r. vádlott közeli érintettségét igazolták, melyet az elsőfokú bíróság részletesen bemutatott. A törvényszék arra is okszerű magyarázatot adott, miért nem fogadta el a VIII. r. védekezését, aki szerint 2017. október 30. után nem vett részt a társaságok tevékenységében, a lehallgatási anyagok megjelölt részletei szerint ugyanis Terhelt6-val a letartóztatásának ideje alatt is kapcsolatban volt, a munkáról egyeztettek.

[113] Helyesen utalt az elsőfokú bíróság arra, hogy a VIII. r. vádlott szoros üzleti kapcsolatban állt társaival, a lehallgatási anyagokból kitűnt, hogy velük telefonszámot egyeztetett (01-04772-01 számú közlemény) és üzleti utasítást adott (01-04711-01 számú közlemény). Az elsőfokú bíróság alappal hivatkozott a 01-03572-01 számú közleményre, melyben 2017. november 2-án Terhelt8 arról beszél Terhelt7-cel, hogy „a kormányzati dolgot megnyertük” és a „NAV bekaphatja”, amely alapján okszerűen lehetett következtetni arra, hogy a VIII. r. vádlott tisztában volt a cselekmény jogellenes voltaival, amit folytatni kívánt.

[114] A törvényszék által lefolytatott bizonyítási eljárás során a tanúvallomásokból, okirati bizonyítékokból és szakvéleményekből nyert adatok egyértelműen beilleszthetők voltak a bizonyítékok zárt logikai láncolatába, amelynek zártsága a másodfokú bíróság megítélése szerint is feltörhetetlen. A következtetés logikai zártsága azt jelenti, hogy egyedül a bizonyítandó tényre való következtetést biztosítja, és nincs olyan további tény vagy körülmény sem, ami mindezt cáfolná vagy kétségessé tenné, továbbá kizárja, vagy cáfolja a nem bizonyítandó tényre, vagy attól eltérő, azzal ellentétes következtetés lehetőségét (BH 2021. 35. [64] bekezdés). Jelen esetben a bizonyítékok zártláncúsága az elsőfokú bíróság indokolásból ellenőrizhető, továbbá egyértelműen beazonosítható, hogy a törvényszék hogyan jutott el a vádlottak bűnösségére levont végkövetkeztetéséhez.

[115] Az ítéltábla elutasította az I. r. és VIII. r. vádlott védője által benyújtott bizonyítási indítványokat, mivel a tényállás enélkül is tisztázott volt, az új bizonyítékoktól nem várható a bűnösség megállapítását érintő új tény. tanú33t, mint okiratszerkesztő ügyvédet titoktartási kötelezettség terheli, így mentességi jogi illeti meg tanúként, míg az adóhatósági iratok beszerzése azért volt szükségtelen, mert az abban tett megállapítások nem kötik a büntetőügyben eljáró bíróságokat.

[116] A megalapozott tényállásból az elsőfokú bíróság okszerűen vont következtetést a felülbírálattal érintett vádlottak bűnösségére, és a bűncselekmények minősítése is törvényes. Az elsőfokú bíróság ítélete azonban csak a költségvetési csalás vonatkozásában tartalmazott jogi indokolást, azt is hiányosan, de nem fejtette ki a közbizalom elleni bűncselekmények indokait, ezért azt az ítéltábla az alábbiak szerint kiegészítette.

[117] A vádlottak valótlan tartalmú számlákat állítottak a könyvelésbe, mert a tényleges adásvétel nem a számlán szereplő felek között valósult meg, így az adóhatóságot megtévesztették a ténylegesen fizetendő adó vonatkozásában. Az ítéltábla osztotta az elsőfokú bíróság magas szintű okfejtését, miszerint a missing traderek, azaz a bukó cégek csak látszólag vettek részt az értékesítési láncban, valójában az áru nem is került hozzájuk. Ezért a védői hivatkozással szemben a számlák tartalma fiktív volt, mert nem a tényleges felek között létrejött jogügyletet tükrözte. Az vitathatatlan, hogy az áru megérkezett a bróker cégekhez, amelyek azt értékesítették, de azt ténylegesen külföldről hozták be, ennek ellenére valótlanul azt tüntették fel a számlán, mintha azt magyar cégektől vásárolták volna. A továbbértékesítés valójában csak papíron létezett, és csak azt a célt szolgálta, hogy a tényleges értékesítő az árut belföldi termékbeszerzésként tüntethesse fel, így jogosulatlanul helyezte levonásba az áfát. A be nem fizetett adó a költségvetésben vagyoni hátránnyá jelentkezett. A vádlottak e cselekménye a Btk. 396.§ (1) bekezdés a) pontjában írt költségvetési csalást valósított meg.

[118] Az eredmény, az okozott vagyoni hátrány az 1/a. tényállási pont vonatkozásában a Btk. 459.§ (6) bekezdés d) pontja értelmében az ötvenmillió-egy forintot meghaladta, de az ötszázmillió forintot nem érte el, így az különösen nagy vagyoni hátránynak minősült. Az 1/b. és az 1/c. tényállási pontokban a vagyoni hátrány összege ötmillió-egy és ötvenmillió forint közé esett, ezért a Btk. 459.§ (6) bekezdés c) pontja szerint az okozott vagyoni hátrány jelentősnek tekintendő.

[119] A vádlottak a cselekményt több adóbevallási időszakon át, hosszabb időn keresztül valósították meg. A több hónapon keresztül azonos módon elkövetett bűncselekmény célja a rendszeres haszonszerzés volt, az adó meg nem fizetésével haszonra tettek szert, amelyet a cselekményt anyagilag támogató V. r. vádlott és bukó cégek ügyvezetőiként szereplő vádlottak egymás között elosztottak. A számlákat befogadó bróker társaságok, így az cég1, a cég2. és a cég3. haszna az alacsonyabb beszerzési ár volt. Mindezek alapján a vádlottak terhére a Btk. 459.§ (1) bekezdés 28. pontja szerinti üzletszerűség, mint minősítő körülmény is bizonyított volt.

[120] A költségvetési csalás büntetnének a Btk. 396. § (1) bekezdésében körülírt magatartással történő elkövetése esetén a bűncselekmény tettese az lehet, akit az adókötelezettség szempontjából jelentős tényre vonatkozóan nyilatkozattételi kötelezettség terhel az adóhatóság felé. A valótlannal belföldinek feltüntetett termékbeszerzések után áfa-levonási joggal élő cégek ügyvezetői tettesi elkövetői minőségben felelnek. A könyvelőnek a bevallásra vonatkozó jogi kötelezettsége nincs, azzal, hogy szerződés alapján a képviselő teljesít az ő megbízása alapján, a könyvelő nem válik a cselekmény tettesévé, ahogy az eredeti kötelezett sem közvetett tettesé.

[121] Így helyesen állapította meg a törvényszék, hogy a Btk. 13.§ (1) bekezdése értelmében a költségvetési csalást tettesként követte el a számlát befogadó és az adóbevallás benyújtására - az cég1 vonatkozásában - kötelezett Terhelt1 I. r. vádlott és - a cég3. tekintetében - Terhelt3 III. r. vádlott.

[122] Nem tettesként, hanem a Btk. 14.§ (2) bekezdése szerinti bűnsegédként felelt Terhelt2 II. r. és Terhelt4 IV. r. vádlott, mivel egyikőjük sem volt az érintett gazdasági társaság – a cég2., illetve a cég3. – ügyvezetője, de tevékenységükkel segítették a bűncselekmény elkövetését.

[123] Szintén bűnsegédi felelősség terhelte a számlát kiállító cégek ügyvezetőit, így Terhelt7 VII. r., Terhelt8 VIII. r. és Terhelt9 IX. r. vádlottat, valamint a cselekményt anyagilag előmozdító Terhelt5 V. r. vádlottat.

[124] Ezen vádlottak esetében a költségvetési csalás rendbelisége a számlát befogadó társaságok számához igazodott.

[125] A megállapított tényállásból logikusan következik, hogy a vádlottak tevékenysége révén valótlannal tartalmú adóbevallások kerültek benyújtásra a magyar adóhatósághoz, mely cselekmény a Btk. 345.§ szerinti hamis magánokirat felhasználása vétségének minősült. A bevallások kiállítását/benyújtását a vádlottak megbízásából, illetve utasítására végezték olyan személyek (könyvelők), akik azok valótlannal tartalmáról nem bírtak tudomással. A bírói gyakorlat egységes abban a kérdésben és számos határozatban kimunkálta, hogy a fiktív számlának az adóbevallás alapját képező könyvelésben való feltüntetése annak felhasználását jelenti akkor is, ha maga a számla nem kerül az adóhatóságokhoz benyújtásra (BH2013. 176). Azzal tehát, hogy a hamis számlák a könyvelésbe bekerültek, a bűncselekmény az irányadó ítélkezési gyakorlatnak megfelelően befejezetté vált. Erre utal a szóban forgó eseti döntés indokolása is, amikor a valótlannal tartalmú számla könyvelésben történő lekönyvelését, illetve az ennek alapján készült bevallásnak az adóhatósághoz történő benyújtását egyaránt felhasználásnak tekinti.

[126] A hamis magánokirat felhasználása kapcsán sem hagyható figyelmen kívül az, hogy a terhelt az adóbevallás benyújtásával a hamis magánokirat felhasználását tettesként, avagy a más terheltek részére történő segítségnyújtással – a fiktív számlák kiállításával – bűnsegédként követte-e el.

[127] A bukó cégek vezetői, Terhelt7 VII. r., Terhelt8 VIII. r. és Terhelt9 IX. r. vádlott az adóhatóság megtévesztésére szolgáló valótlan tartalmú számláknak Terhelt1 I. r. és Terhelt3 III. r. vádlott részére történő rendelkezésre bocsátásával bűnsegédként valósítottak meg ezt a bűncselekményt, míg a számlákat felhasználó, az adóbevallást benyújtó I. r. és III. r. vádlott ügyvezetők a cselekmény tetteseinek voltak. Terhelt2 II. r. és Terhelt4 IV. r. vádlott a bűncselekmény tekintetében is fizikai bűnsegédek voltak, Terhelt5 V. r. vádlott az anyagi eszközök szolgáltatásával segítette a bűncselekmény elkövetését.

[128] A hamis magánokirat-felhasználásának vétségét a Btk. 6.§ (2) bekezdése szerinti folytatólágosság egységébe kell vonni, ha azokat a terhelt ugyanazon célból és azonos sértett megtévesztésére ugyanazon jogviszonyon belül történt felhasználással valósítja meg (Bkv. 36. és BH. 2002.210.). A folytatólágosság egységébe – amennyiben annak törvényi feltételei fennállnak – csak a tettesként elkövetett bűncselekmények vonhatóak; a részesként elkövetett cselekmények az azokat tettesként elkövető terheltek cselekményeire igazodóan értékelendők (EBH 2019.B.6.).

[129] Az előbbieket szerint Terhelt1 I. r. és Terhelt3 III. r. vádlott, mint ügyvezetők, több bevallási időszakon keresztül szerepeltették a valótlan számlákat az adóbevallásban, így e cselekményük folytatólágosan elkövetett.

[130] A többi vádlott bűnsegédként követték el a hamis magánokirat felhasználásának vétségét, ezért a tettesi alapcselekményhez igazodóan az ő magatartásuk is folytatólágos.

[131] A rendbeliséget a jogviszonyok száma, azaz az adóalany gazdasági társaságok száma határozza meg (Kúria Bfv.1396/2019/6.).

[132] A költségvetési csalás és az annak érdekében elkövetett hamis magánokirat felhasználása egymással valódi alakalmatban áll (BH 2021.299.) továbbá az egységes bírói gyakorlat szerint a bűncselekmény rendbeliségét nem a felhasznált okiratoknak, hanem azoknak a jogviszonyoknak a száma határozza meg, amelyekben a felhasználásra sor kerül. Ugyanazon jogviszonyban több magánokirat egyszeri felhasználása természetes egység (BH 2021.299.).

[133] A Btk. 342. § (1) bekezdés c) pontban foglalt ún. intellektuális közokirat-hamisítás akkor valósul meg, ha az elkövető közreműködik abban, hogy jog vagy kötelezettség létezésére, megváltoztatására vagy megszűnésére vonatkozó valótlan adatot, tényt vagy nyilatkozatot foglaljanak közokiratba. Az elkövetési magatartás tehát az alakilag valódi közokirat hamis tartalommal történő kiállításában, a hivatalos személy értelmi megtévesztésében való közreműködés.

[134] Az intellektuális közokirat-hamisítás törvényi tényállásában írt közreműködés, mint elkövetési magatartás minden olyan értelmi-fizikai cselekvőség, amely alkalmas arra, hogy annak következményeként a közokirat kiállítására illetékes személy a közokiratban a törvényi tényállásban meghatározott joghatással bíró valótlan adatot, tényt vagy nyilatkozatot

rögzítsen. E közreműködés tulajdonképpen speciális közvetett tettesség, mivel a közokiratot létrehozó (abban bejegyzést eszközöző) ügyintéző tévedésben van az elkövető szándékát illetően. (BH 2022. 148.)

[135] Az 1/2004. BJE határozatban foglalt iránymutatás szerint e bűncselekmények elkövetési tárgya lehet minden olyan közokirat, amelynek rendeltetése, hogy a benne foglalt adat valóságát teljes bizonyító erővel bizonyítsa.

[136] A cégjegyzék a céget, illetve a cégre vonatkozó adatokat tartja nyilván. A cégbíróságok által vezetett cégnyilvántartás közokirat, mely az abban feltüntetett adatok valóságát, azok változását közhitelesen tanúsítja. A cégbejegyzéshez (változásbejegyzéshez) szükséges és a cégbíróshoz bejegyzés végett benyújtott cégiratokon a tényállással érintett cégekre vonatkozó - és a cégnyilvántartás által közhitelesen tanúsított - valótlan adatokat (nem valós üzleti akaratot, a társaság képviselőjének személyét) - tüntettek fel, és ezek a valótlan adatok bejegyzésre kerültek a cégnyilvántartásba. Ez a magatartás maradéktalanul alkalmas közokirat-hamisítás büntetnének a megállapítására.

[137] Az ún. intellektuális közokirat-hamisítás büntette akkor lép kísérleti szakba, ha a hamis okiratokat az adatok bejegyzése végett benyújtják, és akkor fejeződik be, amikor a valótlan adatokat a közokiratba, cégjegyzékbe bevezetik (BH2011. 90., BH2007. 329.).

[138] Az intellektuális közokirat-hamisítás elkövetési magatartása csak az a közreműködés, amelynek eredményeként az arra feljogosított hivatalos személy a tévedése folytán a valótlan adatokat a közokiratba foglalja. Minden más közreműködés csak e tettesi magatartást mozdítja elő és ezért ahhoz kapcsolódó bűnsegitésként értékelhető.

[139] A részes, így a felbujtó a tényállásszerű cselekményt nem megvalósítja, hanem ahhoz járul. A részes tetteshez társulása a tettes szándékához történik. A részesi szándék a tettesi szándékkal mutat egyezőséget, azt kiváltja vagy véghezvitel végett erősíti. Ezért büntetendő a részes. A részesi szándék ekként nem a véghezvitelt követő, hanem az előtti vagy azzal egyidejű. Döntően a felbujtó mindenképpen szándékos – és ezen belül a legkülönbébb természetű – rábírása váltja ki a tettes elhatározását a tett elkövetésére. Nem a rábíró tevékenység mibenlétének, hanem a tettes elhatározását kiváltó hatásának van jelentősége, ami több, mint az elkövetési szándék egyszerű felélesztése.

[140] A rábírásnak egyúttal eredményesnek is kell lennie ahhoz, hogy a rábíró felelősséggel tartozzon a tettesi alapcselekményért. Eredményes a rábírás, ha a rábírt tettes a rábírással célzott bűncselekményt elköveti, vagy legalább megkísérli elkövetni. Amennyiben ugyanis a tettes a kísérletig sem jut el, a felbujtó cselekménye nem eredményes, nem éri el a célját. Az említett járulékoság jogkövetkezménye, hogy a felbujtó cselekményét a tettes által egészben (befejezett) vagy részben (megkísérelt bűncselekmény) megvalósított törvényi tényállás szerint kell minősíteni, és vele szemben az ahhoz rendelt büntetési tételt kell alkalmazni [Btk. 14. § (3) bekezdés].

[141] A felbujtó, mint rábíró és a tettes, mint a tényállást megvalósító magatartásának egymással szükségszerűen okozati összefüggésben kell állnia. A felbujtó vonatkozásában a szándékosság azt jelenti, hogy tudatában van mindannak, hogy magatartása rábíró jellegű, a tettessel milyen bűncselekményt hajtat végre, és rábírása hatására a tettes a cselekményt el fogja követni. A rábírás arra irányul, hogy vele egyező szándéka legyen a tettesnek a bűncselekmény elkövetése tekintetében, de a szándékot és annak minőségét önállóan kell vizsgálni. A felbujtó is csak azért felel, amit a szándéka átfogott, és csak a tettes által

ténylegesen megvalósított cselekmény miatt vonható felelősségre. Ekként a minősítés a tettesi alapcselekményhez igazodik.

[142] Így helyesen állapította meg a törvényszék, hogy tettesként felelt a Btk. 342. § (1) bekezdés c) pontja szerinti közokirat-hamisítás büntettéért Terhelt7 VII. r. vádlott a cég4. és a cég6. esetében (tényállás 5. és 6. pont), mivel a társaság működtetésének tényleges szándéka nélkül, mint „stróman ügyvezető” írta alá a társaságok okiratait.

[143] A VII. r. vádlott az előbbieket szerint rábírta Terhelt10t, hogy őt követően vállalja el az cég6. ügyvezetését, aki ezt szintén anyagi haszon reményében, de érdemi ügyvezetői tevékenység teljesítésének szándéka nélkül fogadta el (tényállás 7. pont). Terhelt7 VII. r. vádlott e rábíró magatartása, melynek folytán társa a bűncselekmény elkövetésében részt vett, a Btk. 14.§ (1) bekezdése értelmében felbújtói magatartásnak minősült.

[144] Hasonlóan ehhez, a 4. tényállási pont szerint Terhelt8 VIII. r. vádlott rábeszélésére vállalta el az ügyvezetői pozíciót Terhelt11 a cég5. tekintetében, így e vonatkozásban a VIII. r. vádlott szintén felbújtóként felelt.

[145] Terhelt5 V. r. vádlott rábírására lett Terhelt7 a cég4. ügyvezetője, és szintén az V. r. vádlott vette rá a VII. r. vádlottat, hogy keressen maga helyett mást e pozícióra (tényállás 5. és 7. pont). Így mindkét esetben a szándék kialakítása miatt magatartása felbújtói alakzatként értékelhető.

[146] A joghátrány megválasztása körében a törvényszék szinte hiánytalanul és a büntetéskiszabás során értékelhető tényezőkről szóló 56. BK véleményben írtakat szem előtt tartva vette számba a vádlottak terhére és javára szóló alanyi és tárgyi bűnösségi körülményeket. Az ítéltábla is hangsúlyozza, hogy a törvényszék alappal hivatkozott a jelentős időmúlásra, amely nagymértékben befolyásolta a kiszabott büntetések nemét és mértékét.

[147] A VIII. r. vádlott esetében további enyhítő körülmény, hogy beteg szülei mellett kiskorú gyermek eltartásáról gondoskodik.

[148] Az ítéltábla egyetértett az elsőfokú bírósággal, hogy a költségvetést károsító bűncselekmények elszaporodottsága a főváros területén köztudomású ténynek minősül, mely statisztikai adatok nélkül is bizonyított.

[149] A Kúria legutóbb a 2021. évi 68. számon közzétett eseti döntésében foglalkozott a büntetés céljának kérdésével, melynek során kifejtette, hogy a Btk. 79. §-ában írtak szerint a büntetés célja a társadalom védelme érdekében annak megelőzése, hogy akár az elkövető, akár más bűncselekményt kövessen el. A büntetés kétségtelen joghátrány, a büntetés kiszabása ekként joghátrány okozása, vagyis az elkövetőre vonatkozó rosszallás megtestesítése. Az elkövetett bűncselekmény viszont nyilvánvalóan szintén rosszat jelent. Ehhez képest a büntetés lényege – hagyományosan – a rosszra (a bűnre) adott olyan válasz, amiben testet ölt az elkövetőre vonatkozó, az elkövető számára rossz, azaz joghátrány (szabadságelvonnás, jogkorlátozás stb.) okozása. A büntetés alakilag mindig megtorlás, vagyis az elkövető által elkövetett büntettnak megfelelő, arányos joghátránnyal való viszonzása. A büntetés lényege, tartalma pedig egyfelől fenyítés, azaz az elkövető számára nehézséggel sújtás, másfelől a bűnhődés lehetőségének elindítása. Ahhoz, hogy egy büntetés elérje célját

általában elegendő, hogy a büntetés okozta rossz nagyobb legyen, mint a bűnből következő jó, és a rossznak túlsúlya alapján kell kiróni a büntetést és közömbössé tenni azt az előnyt, amelyet egy adott bűncselekmény elkövetése az elkövető számára jelentene.

[150] Az ítéltábla rögzíti továbbá, hogy a büntetésnek meg kell felelnie a generális és a speciális prevenció követelményének, vagyis mind a társadalom többi tagját, mind a tettest vissza kell tartania újabb bűncselekmény elkövetésétől. Ezáltal tehát alkalmasnak kell lennie a bűnözés befolyásolására, amelynek egyik eszköze az individualizáció, vagyis a büntetés lehetőleg személyre szabott, egyéniesített volta.

[151] Az ítéltábla álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az enyhítő és súlyosító körülményeket súlyuknak megfelelően értékelte, amikor az eljárás tárgyát képező bűncselekmények társadalomra veszélyességére tekintettel a vádlottakat – a IV. r. vádlott kivételével - szabadságvesztésre ítélte. Valamennyi vádlott esetében a büntetési tételkeret tag lehetőséget engedett az egyéniesített joghátrány kiszabására, az elsőfokú bíróság e tételkeretben a Btk. 82.§ alkalmazásával a középértéket el nem érő mértékben határozta meg a szabadságvesztés tartamát. Terhelt8 VIII. r. vádlottat kivéve az I. r., II. r., III. r., V. r., VII. r. és IX. r. vádlottakkal szemben kiszabott büntetés tetтарыыos, tükrözi a bűncselekményekben játszott szerepüket, de messzemenően figyelemmel volt az igen hosszú időmúlásra és a vádlottak személyi körülményeire is. Az elsőfokú bíróság által kiszabott szabadságvesztéssel a másodfokú bíróság egyetértett, ezért sem annak súlyosítására, sem az enyhítésére nem látott lehetőséget.

[152] Az ítéltábla a IV. r. vádlott kivételével valamennyi vádlottat érintően a szabadságvesztés vonatkozásában az alkalmazandó jogszabályhelyek között feltünteti a Btk. 34.§ 1. fordulátát és 35.§ (1) bekezdését is.

[153] Egyetértett az ítéltábla a vádlottak személyében rejlő társadalomra veszélyességet szem előtt tartva a szabadságvesztés próbaidőre történt felfüggesztésével az I. r., II. r., III. r., V. r., VII. r. és IX. r. vádlott tekintetében, E körben nem osztotta az ügyészség érvelését, miszerint a Terhelt6val szemben jogerősen kiszabott hosszú tartamú büntetés önmagában indokolja az ügy többi vádlottjával szemben is a végrehajtandó szabadságvesztés alkalmazását. Terhelt6 a bűncselekmény szervezője volt, vezető szerepet játszott benne. Jelen vádlottak esetében azonban az egyéniesítés követelményére tekintettel a bíróságnak értékelni kellett az okozott joghátrány mértékét, mely Terhelt1 I. r. vádlottnál is a tételkeret alsó harmadába esett, a bűncselekményben részvétel idejét, mely Terhelt3 III. r. vádlottnál néhány hónap volt, valamint Terhelt5 V. r., Terhelt7 VII. r. és Terhelt9 IX. r. vádlott esetében a részesi közreműködést. ahogy e vádlottak kedvező személyi körülményeit is. Ezért a vádlottak vonatkozásában az ügyészi, súlyosításra irányuló fellebbezések nem foghattak helyt.

[154] Az elsőfokú bíróság által megállapított próbaidő tartama a Btk. 85.§ (2) bekezdése szerinti tételkeretnek megfelelt.

[155] Az ítéltábla Terhelt8 VIII. r. vádlott esetében a szabadságvesztés tartamát – a vádlottnak a bűncselekményben játszott szerepére és cselekvőségére figyelemmel – az ítélet belső arányosságát is szem előtt tartva 2 évre enyhítette. A szabadságvesztés így kiszabott tartama igazodik a vádlott terhére megállapított bűncselekmények tárgyi súlyához, a

személyében rejlő társadalomra veszélyességhez és a feltárt bűnösségi körülményekhez, és alkalmas a büntetési célok elérésére is.

[156] A törvényszék helytállóan rendelkezett a törvény kötelező rendelkezése alkalmazásával a vádlottal szemben kiszabott korábbi felfüggesztett szabadságvesztés végrehajtásának elrendeléséről is. E körben nem volt jelentősége a védő által csatolt nemleges erkölcsi bizonyítványnak, mivel a büntetés végrehajthatóságának elévülése a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény 28.§ (1) bekezdés d) pontja és a 29.§ 81) bekezdése alapján nem következett be.

[157] A szándékos bűncselekmények miatt végrehajtandó szabadságvesztésre ítélt VIII. r. vádlott méltatlan a közügyek gyakorlására, ezért a törvényszék esetében helyesen döntött a közügyektől eltiltás alkalmazásáról. Annak mértékét viszont az ítéltábla a főbüntetés tartamának megfelelően mérsékelte. Az ítéltábla a mellékbüntetés tekintetében szükségesnek tartja feltüntetni a Btk. 33.§ (2) bekezdését.

[158] Az elsőfokú bíróság ítéletének egyéb rendelkezései törvényesek voltak. Így valamennyi érintett vádlott esetében a szabadságvesztés végrehajtási fokozata, illetve a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjára vonatkozó rendelkezés helytálló volt, és az elsőfokú bíróság helyesen tüntette fel ítéletében, hogy ezen rendelkezések mely törvényi előírásokon alapulnak.

[159] A törvényszék eleget tett az Alkotmánybíróság a 8/2015. (IV.17.) AB határozata szerint az Alaptörvény XXVIII. cikkének (1) bekezdéséből fakadó alkotmányos követelménynek, amikor a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztése esetén hivatalból vizsgálta az előzetes bírósági mentesítés lehetőségét.

[160] Nem osztotta azonban az ítéltábla a törvényszéknek az előzetes mentesítésre érdemesség körében kifejtett érveit. Az ítélezési gyakorlat szerint az előzetes bírósági mentesítésre való érdemesség megítélésénél az elkövető személyiségét, az életvitelét, a bűncselekmény jellegét, az elkövetés körülményeit és annak indítóokát összevetve kell értékelni (BJD 9986).

[161] A Kúria az EBH 2018.B.13. számú határozatában ezzel kapcsolatban rögzítette, hogy az érdemesség szempontjából a bűncselekmény jellegén, a büntetés mértékén túlmenően, alapvetően a vádlott személyének jövőbeni társadalomra veszélyessége mérlegelendő, vagyis azt szükséges eldönteni, hogy a kiszabott büntetés mellett a társadalom védelme igényli-e a személyére háruló, a büntetett előlethez fűződő hátrányos következményeket is.

[162] Mindezen szempontokat figyelembe véve az ítéltábla arra a következtetésre jutott, hogy a végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztésre ítélt Terhelt1 I. r., Terhelt2 II.r., Terhelt3 III. r. Terhelt5 V. r., Terhelt7 VII. r. és Terhelt9 IX. r. vádlott terhére megállapított bűncselekmény(ek) jellege, azok fokozott társadalomra veszélyessége és hosszabb időtartamot magában foglaló elkövetése a személyükben rejlő kockázatot mutatja, így nem éremesek az előzetes mentesítésre.

[163] A Btk. 50. § (2) bekezdése szerint, akit haszonszerzés céljából elkövetett bűncselekmény miatt határozott ideig tartó szabadságvesztésre ítélnék, ha megfelelő

jövedelme vagy vagyona van, pénzbüntetésre is kell ítélni. Terhelt2 II. r. és Terhelt9 IX. r. vádlott azonban igen alacsony havi jövedelemről számoltak be, mely gyakorlatilag a létfenntartásukhoz elegendő, megromlott egészségi állapotuk pedig kizárja, hogy egyéb jövedelemszerző munkát vállaljanak. Ezért az ítéltábla álláspontja szerint anyagi helyzetük nem felel meg a „megfelelő” jövedelem törvényi feltételeinek, így a pénzbüntetésre ítélsüket mellőzte a másodfokú bíróság.

[164] Terhelt1 I. r., Terhelt3 III. r., Terhelt5 V. r., Terhelt7 VII. r. és Terhelt8 VIII. r. esetében az ítéltábla egyetértett a pénzbüntetés alkalmazásával, és annak mértékét is megfelelőnek találta.

[165] A másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletnek a pénzbüntetés törvényhelyére vonatkozó megjelölését kiegészíti a Btk. 33. § (1) bekezdés d) pontjára hivatkozással, továbbá rögzíti, hogy a büntetések egymás melletti kiszabására a Btk. 33. § (3) bekezdése biztosít lehetőséget.

[166] Bár az elsőfokú bíróság adós maradt annak részletes indokolásával, hogy Terhelt4 IV.r. vádlott vonatkozásában miért látott lehetőséget az „ún. kétszeres leszállás” [Btk. 82.§ (1) bekezdés, (2) bekezdés c) pont, (3) és (4) bekezdés] alkalmazásával pénzbüntetés kiszabására, az ítéltábla egyetértett a törvényszék e döntésével. A bűncselekmény néhány hónap tartamú elkövetési ideje, a IV. r. vádlott büntetlen előélete és bűnsegédi magatartása alapján esetében a törvény szerinti legrövidebb büntetés is túl szigorú lett volna, így helye volt más büntetési nem, pénzbüntetés alkalmazásának a Btk. 33.§ d) pontja és a Btk. 50.§ (1) bekezdése alapján.

[167] A kiszabott pénzbüntetés mértéke is megfelelő volt, az elsőfokú ítéletben meghatározott napi tételek száma arányban áll a IV. r. vádlott személyében és cselekményében megnyilvánuló társadalomra veszélyességgel, míg az egy napi tétel összege igazodik a rendelkezésre álló adatokból megállapítható vagyoni helyzetéhez. Az ítéltábla kiemeli, hogy a pénzbüntetés egy napi tételének meghatározásakor az elsőfokú bíróság helyesen a Btk. 2.§ alapján a vádlottra kedvezőbb elkövetéskori jogszabályt alkalmazta.

[168] A törvényszék pontosan rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetés esetére annak szabadságvesztésre való átváltoztatásáról az I. r., III. r., IV. r., V. r., VII. r. és VIII. r. vádlott tekintetében.

[169] Az elsőfokú bíróság okszerűen döntött a foglalkozástól eltiltás alkalmazásáról, azonban helytelenül jelölte meg a vádlottak által végzett tevékenységet, ezért az ítéltábla a tilalmazott foglalkozás körét pontosította.

[170] A Btk. 52. § (1) bekezdés b) pontja alapján a foglalkozástól eltiltás büntetés alkalmazására kizárólag azzal a terhelttel szemben kerülhet sor, aki a foglalkozása nyújtotta lehetőség közvetlen kihasználásával követi el a terhére rótt bűncselekményt. (BH2023. 233. I.)

[171] Így a Btk. 54.§-ra tekintettel helyesen járt el a törvényszék, amikor a gazdasági társaság általános vezetését ellátó szerv tagja vagy egyszemélyi vezetője, illetve gazdasági társaság felügyelőbizottságának tagja foglalkozástól eltiltotta Terhelt1 I. r. vádlottat, mint az cég1 vezérigazgatóját, illetve Terhelt3 III. r. vádlottat, aki a cég3. ügyvezetője volt. Okszerűen határozott a törvényszék erről Terhelt2 II. r. vádlott esetében is, aki bár nem volt ügyvezetője a cég2-nek, de a tényleges irányítási jogosultságokat gyakorolta. Az irányadó

tényállás szerint (ítélet [59] bekezdés) Terhelt7 VII. r. vádlott a cég4. képviselőjeként rendszeresen eljár, így esetében szintén indokolt volt a foglalkozástól eltiltás alkalmazása.

[172] Egyik vádlott sem volt azonban a társaságok könyvelője, így a könyvelői tevékenységtől, mint foglalkozástól eltiltást Terhelt1 I. r., Terhelt2 II. r., Terhelt3 III. r. és Terhelt7 VII. r. vádlott tekintetében az ítéltábla mellőzte.

[173] Nincs helye gazdasági társaság általános vezetését ellátó szerv tagja vagy egyszemélyi vezetője, illetve gazdasági társaság felügyelőbizottságának tagja foglalkozástól eltiltás büntetés alkalmazásának azzal a terhelttel szemben, akinek közreműködésével egy adott gazdasági társaság alapítását és ügyvezetését illetően valótlan adatok kerültek a közhiteles nyilvántartásba, de ezt követően a gazdasági társaság vezető tisztségviselői foglalkozáshoz kapcsolódó jogokat nem gyakorolta és kötelezettségeket nem teljesítette. BH2023. 233. II.) Erre tekintettel a stróman ügyvezetők esetében a foglalkozástól eltiltás szükségtelen volt.

[174] A törvényszék helyesen döntött a cég3. jogi személlyel szemben vagyonek Kobzás alkalmazásáról és pénzbírság kiszabásáról.

[175] Az elkövetés idején hatályos Btk. 74. § (1) bekezdés a) pontja alapján vagyonek Kobzást kell elrendelni arra a bűncselekmény elkövetéséből eredő vagyonra, amelyet az elkövető a bűncselekmény elkövetése során vagy ezzel összefüggésben szerzett, a Btk. 74. § (2) bekezdése alapján, a 95/2011. BK véleményre írtakra is figyelemmel, ha a gazdálkodó szervezet gazdagodott ilyen vagyonnal, a vagyonek Kobzást a gazdálkodó szervezettel szemben kell elrendelni. A Btk. 76. § alapján továbbá vagyonon annak hasznát, a vagyoni értékű jogot, követelést, továbbá bármely pénzben kifejezhető értékkel bíró előnyt is érteni kell.

[176] A Btk. 74.§ (1) bekezdés a) pontján alapuló intézkedés jogalapját tehát maga az értékesítés teremti meg, ez az a magatartás, amelyből az elvonandó vagyon ered. Vagyonszerzésnek tekintendő ugyanis az is, ha az elkövető a vagyonának csökkenését fizetési kötelezettségének büns kijátszásával kerüli el.

[177] A fiktív számlák felhasználásával benyújtott áfa-bevallások során az eljárás alá vont jogi személy gazdagodott, ezáltal a pénzben kifejezhető értékkel bíró előny ezen gazdasági társaságnál jelentkezett. Figyelemmel a bíróság által megállapított vagyoni hátrány összegére, a vagyonek Kobzás összege a be nem fizetett adó folytán beállt gazdagodás mértékével azonos volt, így annak mérséklésére nem kerülhetett sor.

[178] Az elsőfokú bíróság a Jszbt. rendelkezései alapján pénzbírságot alkalmazott, mivel annak valamennyi jogszabályi feltétele fennállt, az jogszerű és indokolt volt.

[179] A jogi személlyel szembeni intézkedések alkalmazhatók akkor is, ha a bűncselekmény a jogi személy javára előny szerzését eredményezte, vagy a bűncselekményt a jogi személy felhasználásával követték el, és a jogi személy vezető tisztségviselője, vagy a képviseletre feljogosított tagja, alkalmazottja, illetve tisztségviselője, cégvezetője, valamint felügyelőbizottságának tagja a bűncselekmény elkövetéséről tudott. (BH 2018.165.)

[180] Az ítéltábla az elsőfokú bírósághoz hasonlóan megállapította a II. r. és III. r. vádlott bűnösségét, erre tekintettel a pénzbírság mellőzésére nem kerülhetett sor. A jogi személy érdekében eljáró képviselő ugyanazon érvekre hivatkozott, mint a vádlottak, melyeket az ítéltábla az előbbieket szerint elvetett.

[181] A pénzbírság összegének meghatározása a Jszbt. 6.§ (1) bekezdése alapján törvényes volt, a törvényben előírt legkisebb mértékű, 500.000 forint összegű pénzbírság összegének csökkentésére pedig nem volt jogszabályi lehetőség. Mindezek miatt a jogi személy védője által bejelentett, enyhítésre irányuló fellebbezés nem volt eredményes.

[182] Az egyéb bűnjelekre, valamint a bűnügyi költség viselésére vonatkozó ítéleti rendelkezések is helyesek és törvényesek voltak.

[183] A másodfokú bíróság a nyilvános ülésen bemutatott iratok alapján pontosította Terhelt8 VIII. r. vádlott tartózkodási helyét és rögzítette Terhelt9 IX. r. vádlott érvényes személyi igazolványának számát. [Be. 604. § (3) bekezdés c) pont]

[184] A fentiekre tekintettel az ítéltábla – a Be. 599. § (1) bekezdése szerinti nyilvános ülésen – a fellebbezéssel támadott elsőfokú ítéletet a Be. 606. § (1) bekezdése alapján a rendelkező részben írtak szerint megváltoztatta, míg egyebekben a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

[185] A másodfokú eljárásban a kirendelt védők és a jogi személy érdekében eljáró képviselő díjaként bűnügyi költség merült fel, melyet az ítéltábla a pártfogó ügyvéd, az ügygondnok és a kirendelt védő részére megállapítható díjról szóló 32/2017. (XII. 27.) IM rendelet 7.§ (1) és (2) bekezdései alapján a kirendelt védő, illetve képviselő nyilvános ülésen való megjelenésére tekintettel állapított meg.

[186] A másodfokú bíróság a költség megállapításáról és viseléséről a Be. 613. § (1) bekezdése értelmében a vádlottak tekintetében a Be. 613. § (2) bekezdés a) pontja, a jogi személyek esetében a Jszbt. 19.§ (2) bekezdése alapján rendelkezett.

Budapest, 2026. április 21.

Dr. Rédei Géza s.k.
s.k.

a tanács elnöke

Dr. Kovács Katalin s.k.

előadó bíró

Dr. Kertész Andrea

bíró

A Fővárosi Törvényszék 511.B.512/2020/371. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 1.Bf.125/2025/34. számú ítéletében írt változtatásokkal Terhelt1 I. r., Terhelt2 II. r., Terhelt3 III. r., Terhelt4 IV. r., Terhelt5 V. r., Terhelt7 VII. r., Terhelt8 VIII. r. és Terhelt9 IX. r. vádlott vonatkozásában 2026. év április hó 21. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2026. április 21.

Dr. Rédei Géza s.k.
a tanács elnöke